

DABARTIES BILDESIUOS

LRKSA 60 Metų Sukaktis

Lapkričio 22 d. š. m. mūsų išeivijos didžiausia Lietuvių R. K. Susivienymas Amerikoje mini savo gyvavimo 60-ties metų sukaktį.

LDS Centro pirmininkas ir Garbės narys abiejų organizacijų, kun. Pr. M. Juras tarp kitko rašo:

"Mūsų Susivienymas yra lietuvių katalikų narių gyvybės, sveikatos apdraudimo kooperatinio pobūdžio ir kartu fraternalinė (broliškos meilės) organizacija. Joje visi nariai yra lygūs ir apsaugoti religiniai, tautiniai ir medžiaginiai... Į Susivienymą telktis yra garbinga ir naudinga, nes ši organizacija yra stipriausia mūsų tvirtovė išeivijoje."

Kun. J. Kasakaitis, Susivienymo garbės narys, rašo:

"Po laimingų ir audringų metų, visada mūsų Lietuvių Katalikų Susivienymas buvo gairėmis lietuvių išeivijos tarpe: visada kėlė ir žadino tautinį ir tikrąjį jausmą, visada budėjo sargyboje ir gynė nuo visokių užmačių, skriaudų, kurias mėgino įskverbtis mūsų tautos ir tikybos priešai."

p. Leonardas Šimutis, LRKSA Prezidentas, tarp kitko rašo:

"LRKSA siekia ir sieks kiek galint daugiau jaunimo įtraukti kad ne tik jo gyvybę apdrausti, bet kad sudaryti jam galimumus plačiam mastu veikti mūsų religinėje, kultūrinėje ir socialinėje dirvoje ir tuo būdu lyg ir apsidrausti save religinio ir tautinio išsilaisvimo atžvilgiu."

"LRKSA dirba ir dirbs, kad padėti rusų bolševikų pavergtiems Lietuvos žmonėms išsilaisvinti ir atsteigti savo laisvą, nepriklausomą ir demokratinį gyvenimą".

Kun. Jonas Balkūnas rašo:

"Burtis bendrai lietuvių veiklai savo naudai ir gintis nuo tautos priešų Susivienymas davė geriausių ginklų mūsų išeivijoje. Spauda, katalikiška mintis ir medžiaginė pagalba ligoje ir mirtyje, davė lietuviams daug gero."

"Nelaimė, kad laisvamačių suklaidinti lietuviai skilo nuo motiniškos organizacijos ir susilpnino lietuvių vienybę ir vieningą darbą Amerikoje."

"Brangią kainą mokame už pionierių klaidas. Bent dabar iš jų pasimokykime jų vengti."

"Susivienymas nėra atgyvenęs savo dienas... Susivienymas turi dar subręsti. Padėkime jam augti ir išaugti į vyrus".

Taip, LRKSA yra stipriausia organizacija mūsų išeivijoje. Mūsų visų pareiga ją dar labiau stiprinti ir auginti. Tad 60-ties

Katalikas, kurs neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris.

VOL. XXXI — No. 90.

Tel. South Boston 2680

PENKTADIENIS (Friday).

GRUODŽIO (December), 3 D., 1946 M.

Tel. South Boston 2680

FIVE CENTS.

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly
Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broadway, S. Boston 27, Mass.

Jung. Tautų Komisija Atmeta New Yorką

Lake Success, N. Y., gr. 2 — Jung. Tautų komisija grįžo iš lankymosi Philadelphia, San Francisco, Boston ir Westchester. Šiandien jau paaiškėjo, kad Jung. Tautos tikrai atmeta Flushing Meadow, New Yorke, savo pastoviam centrui.

Jung. Tautų komisija, kuri lankėsi minėtose vietose, linksta prie Philadelphia arba San Francisco. Pastaroji vieta esą tinkamiausia. Philadelphia per daug arti Washingtono — Jung. Valstybių sostinės.

Speciali grupė peržiūri komisijos raportą apie įvairias vietas. Antradienį ar vėliau įteiks Jung. Tautų susirinkimui pasiūlymus.

Bet Jung. Tautų susirinkime gali kilti skirtingų nuomonių ir jis gali atmesiti komisijos pasiūlymus.

VLIKO Skundas Pasiekė Pasaulį

Lake Success, New York (LAIC) — Lietuvos Ministras p. P. Zadeickio ir LAIC korespondentų veiklos pasekmėje, UN delegacijų narius pasiekė VLIKO memorandumas tremtinių problemos rišimo klausimu. Delegatams pasiskaičius Lithuanian Bulletin "tremtinių numerį", UN sekretorijatas buvo pakankamai paragintas paskelbti VLIKO memorandumo tekstą. Po to ir didžioji spauda prabilo — rašė N. Y. Herald Tribune, New York Times, didžiosios agentūros, kita stambi spauda.

Mūsų korespondentas po pasikalbėjimų su JAV delegacijos nariais praneša, kad IRO konstitucijos projektas praeis veik be patarimų, kaip kompromisinis, betgi tremtiniais nėra ko bijoti: prievartos niekur nebus taikoma.

Prezidento Atstovas Taylor Grįžo į Vatikaną

Washington, D. C., — Šiomis dienomis Myron C. Taylor, Prezidento Truman atstovas, išvyko lėktuvu į Vatikaną tęsti svarbias pareigas. Jis turės pa-

metų sukakties proga linkime Susivienymui geriausių sekmių ir Dievo palaimos!

Milijonas Bedarbiauja Dėl Angliakasių Streiko

Pittsburgh, Pa., gr. 2 — Dėl angliakasių streiko iki šios savaitės pabaigos bedarbiaujančių skaičius padidėjo iki 600,000. Pridėjus 400,000 angliakasių, tai ir turėsime milijoną darbininkų be darbo.

Jeigu šią savaitę angliakasių unija nesusitais su kasyklų operatoriais, tai bedarbių skaičius žymiai padidės.

Prancūzijoje, netoli Paryžiaus, randasi Labdaringų Seserų vienuolynas, kuris turi nemažą ūkį. Ten seserys tarp kitų gyvulių auginia ir vištas ir šelpia Prancūzijos vargšus.

Kasyklų Savininkus Verčia Susitaikinti

Washington, D. C., gr. 2 — Tuo pačiu metu, kada teisme vyksta legalė kova prieš John L. Lewis dėl jo saivališko elgesio ir teismo įsakymo laužymo, daromas spaudimas į kasyklų savininkus ir angliakasių uniją, kad jie kogerčiau susitartų ir užbaigtų streiką.

Southern Coal Producer's organizacija svarsto galimybes susitarimui. Tačiau neatrodo, kad taip greit galės susitarti su John L. Lewis ir pasirašyti sutartį. Jeigu angliakasių streikas nusitęstų, tai Europoje komunizmui susidarytų dar palankesnės sąlygos plėstis.

John L. Lewis kaltinamas ir teisiamas dėl nesilaikymo teismo įsakymo atšaukti pranešimą, kad sutartis su valdžia nu-

traukta. Jeigu ir susitartų su kasyklų savininkais, tai toji byla vistiek nebūtų panaikinta.

Tito Gabena Kariuomenę Graikijos Pasienei

Athens, Graikija — Praneša, kad Jugoslavijos diktatorius Tito pasiuntė daugiau kariuomenės į Graikijos pasienį.

Graikai taip pat susirūpinę dėl Rusijos ginkluotųjų veiklos Makedonijoje, kur yra sutrauktos galin-gos jėgos.

Tito ginkluotos partizanų jėgos pasiekė Edesą srityje. Taigi Balkanuose gali užsiliepsnoti tikras karas. Tai būtų pradžia trečiojo pasaulinio karo.

J. T. Veto Ginčas Perduotas 14-Tautų Pokomitetui

Lake Success, N. Y., gr. 2 — Jung. Tautų generalis susirinkimas, negalėdamas užbaigti ginčus dėl veto teisių, perdavė 14-tautų pokomitetui su įsakymu kaip galima greičiau apkalbėti veto klausimą ir paruošti priimtina sutar-tį.

Sekančios tautos sudaro pokomitetą: Penki didieji — Kinija, Rusija, Jung. Valstybės, Britanija ir Prancūzija, ir kitos, būtent, Australija, Peru, Kub, Philippinai, Argentina, Lenkija, Danija, India ir Venezuela.

Veto teisę dažniausia vartoja Rusija. Tas tik truko Jung. Tautų darbą. Kaip žinoma, kol kas nesutarė jokių svarbesnių klausimų. Taikos dar nesimato. Mažesniosios tautos daro didelį spaudimą į penkius didžiuosius, kad jie rečiau naudotųsi veto teise ir eitų greičiau prie susitarimo ir taikos.

Vokiečiai Užgria Naują Konstituciją

Frankfort On The Main, Vokietija, gr. 2 — Vakar Bavarijoje ir Didžiajame Hesse įvyko balsavimai Jung. Valstybių okupacijos zonoje. Pirmieji balsavimo daviniai parodo, kad vokiečiai dauguma balsų priims naują demokratine konstituciją.

Bavarijoje daugumą balsų gauna Krikščionių Socialė Unija. Didžiajame Hesse gali būti gaus daugiau balsų Social - Demokratinė partija.

Naujoji konstitucija užtikrina religijos, spaudos, žodžio ir susirinkimų laisvę.

PRAKALBOS PAVYKO BOSTONE

Surinkta Virš \$700 Lietuvos
Išlaisvinimo Reikalams

Sekmadienį, gruodžio 1 d., So. Boston, Mass., įvyko prakalbos. Kalbėjo Dr. Bronius Kazlauskas, ką tik atvykęs iš Europos. Dalyvavo apie 500 žmonių. Aukų sudėjo virš \$700.00 Lietuvos kovai dėl laisvės ir nepriklausomybės.

Tą pačią dieną, Aušros Vartų lietuvių parapijoje, Worcester, Mass., kalbėjo prof. Pranas Padalskis, taip pat neseniai atvykęs iš Europos. Dalyvavo apie 250 žmonių ir jie sudėjo apie \$300.00.

Haverhill, Mass. prakalbos įvyko šeštadienio vakare, lapkričio 30 d., Gedinio klubo salėje. Kalbėjo prof. Pr. Padalskis. Aukų surinkta \$90.00.

Prakalbas įvairiose kolonijose ruošia Amerikos Lietuvių Tarybos vardu vietinių draugijų valdybos arba susidarę komitetai.

Tai tik pradžia Amerikos Lietuvių Tarybos vardu. Naujosios Anglijos lietuvių kolonijos savo kvotą išpildys su kaupu.

Apie Sibirą Išvežtąjį Prof. Dovydaitį

— Šešiasdešimtas jo gimtadienis. — Maskolių policijos nagaika. — Vokiečių pabauda. — Jo parašas nepriklausomybės paskelbimo akte. — Atsilankymas jo darbo kabinete. — Apie gimnazistes ir adatas. — Kaip aš kartą suklydęs profesorius Dovydaitį pavadinau kunigu. — Profesoriaus straipsnis apie korpulentiškas moteris. — Barzdotojo kalinio fotografija.

APIE NAUJĄ STUDEN- TO PALTĄ IR PROFE- SORIAUS ŽMONĄ

Vieną rytą bildėdamas gatvėkariu vežė mudu su kun. Dr. V. Reičiūnu į lietuviško dienraščio redakciją Chicagoje.

— Ar žinai, — pratariau jį tą neseniai iš Prancūzijos atvykusį svečią, — šiemet gruodžio 2 d. sueina 60 metų amžiaus mūsų didžiajam kultūrininkui, Pranui Dovydaičiui, jeigu dar tas mielasai profesorius tebėra gyvas kur tolimame Sibiro ištremime.

Jums teko su juo dažnai susitikti beorganizuojant Kauno darbininkiją. Kokie atsiminimai apie jį užsiliko?

— Nepaprastai taurios sielos žmogus, didelis darbo žmonių prietelis, — pasakojo apie prof. Dovydaitį kun. Dr. V. Reičiūnas. — Tik pamanykite: profesorius, daugelio žurnalų redaktorius, o vis rasdavo laiko pašvęsti mūsų darbininkijai. Beveik kas vakarą turėdavo vykti tai į vienokį, tai į kitokį posėdį, posėdžiauti iki vėlumos.

Kada ruošdavome kokią darbininkų šventę, bendrą komunią — ir prof. Dovydaitis su mumis. Kiek jis yra sušėlęs vargan atsidūrusių darbininkų, studentų, kas gali besuskaityti. Atsimenu, kartą, berods prof. Dielininkaitis pasakojo, kad jam dar bestudentaujant prof. Dovydaitis nupirkęs naują paltą pasigailėdamas studento vargo. Žmona juokais net jam priminusi, kad savosios šeimos neužmirštų...

Ypatingai prof. Dovydaitis rūpinosi darbininkų spauda. Krikščionių darbininkų laikraštis "Darbininkas" (Kaune), kada tik turėdavo piniginių sunkumų, kreipdavosi į prof. Dovydaitį. Daug įsiai savo asmeniškių pinigų buvo sukišęs, o kai neturėdavo — pasirūpindavo iš kur nors paskolinti ar savo garantiją duoti, kad skola bus apmokėta.

KAIMO BERNELIO EGZAMINAI

To lietuviškos liaudies prieteliaus kelias į aukštąjį mokslą buvo labai vargingas. Pasklaide "Lietuviškos Enciklopedijos" lapus, randame šitokius faktus:

— Gimęs 1886 m. gruodžio 2 d., Runkių kaime, Višakio Rūdos par., Marijampolės apskrityje. Beganydamas bandą ir betal-kindamas tėvams lauko darbuose, namie pramoko skaityti ir vieną kitą žiemą lankė pradžios mokyklą. Jau tada skaitydavo lietuvių knygas, slapta gabenamas iš Prūsų. Dėl neturto negalėdamas lankyti mokyklos, patsiėmė iš vadovėlių pasirengęs, turėdamas 17 metų amžiaus įstojo į penktą pradinės mokyklos skyrių, esantį prie Veiverių mok. seminarijos.

Sio straisnelio autoriui teko girdėti nuo prof. Dovydaičio prietelių, kad jį

Tęsinys 5-tame pusl.

Lietuvos Ministras Prezidento Trumano Vaisėse

Washington, D. C., lapkričio 26, 1946 (L. P. N.) — Baltuosiuose Rūmuose pirmą kartą karui pasibaigus įvyko diplomatiniai pietūs, kuriuose Prezidentas Truman ir Ponia Zadeikienė. Ta proga dalyvavo taip pat Generolas Eisenhower, Admirolas Leahy, ir U. S. Senato bei Kongreso užsienių reikalų komisijų pirmininkai.

Dėl didelio skaitliaus di-

IVAIRIOS ŽINIOS

Mirė Vyskupas Louis Kelleher

Tremtinių Klausimas UN Komisijsje

Antradienį, lapkričio 26 d. staiga mirė nuo širdies atakos J. E. vyskupas Louis F. Kelleher, D. D., Bostono Auxiliary vyskupas, Sv. Katrynos parapijos, Somerville, Mass., klebonas. Mirė klebonijoje. Paskutinius Sakramentus suteikė tos parapijos vikaras, kun. John J. Kelly.

Palaidotas iškilmingai pirmadienio rytą, gruodžio 2 d., iš Sv. Kryžiaus Katedros, Boston, Mass. Iškilmingas Pontifikales Gėdulo šv. Mišias celebravo J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D. J. E. New Yorko Kardinolas Francis Spellman pasakė pamokslą.

Sermonyse ir laidotuose dalyvavo daug vyskupų, kunigų, vienuolių, valdžios pareigūnų ir šiaip pasaulinių žmonių.

A. a. vyskupas Louis F. Kelleher, D. D. buvo vienas iš aštuonių šeimos vaikų. Mirė sulaukęs 57 metų amžiaus. Baigęs Bostono Kolegiją 1910 m., įstojo į Sv. Jono Seminariją, Brighton, Mass., iš kur jis buvo pasiųstas į Šiaurės Amerikos Kolegiją Romoje. Užbaigęs ten kunigystės mokslus, buvo išventintas kunigu balandžio 3 d., 1915 m. Pirm grįžimo į namus buvo apdovanotas Dievybės Doktoro (Doctor of Divinity) laipsniu su aukštais pažymėjimais. Sugrįžęs į Jung. Valstybes, buvo paskirtas vikaru. Vikaravo Quincy ir Jamaica Plain.

Spalių mėn., 1918 m. a. a. J. E. Kardinolas O'Connell paskyrė jį profesorium į Sv. Jono Seminariją, Brighton, kur jis išbuvo 17 metų. Po to paskirtas klebonu Sv. Jono parapijos, Canton, Mass., kur išbuvo 5 metus. Balandžio mėn., 1940 m. buvo paskirtas į Sv. Katrynos parapiją, Somerville, Mass., klebonu.

Jo Sventenybė Popiežius Pijus XII paskyrė kun. Louis F. Kelleher, D. D., Thaenae tituliariu vyskupu ir arkivyskupo Cushing pagalbininku gegužės 2 d., 1945 m. Jo Ekscelecijos koncekracija įvyko birželio 8 d. Sv. Kryžiaus Katedroje, Boston, Mass.

J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., sužinojęs apie savo pagalbininko mirtį, štai ką pasakė:

"The sudden death of Bishop Kelleher has shocked and grieved us all. I have lost a devoted coworker in behalf of souls. Bishop Kelleher was an exemplary priest and bishop and in him the entire community venerated an eloquent spokesman of moral idealism."

"He will be affectionately remembered in the prayers of all our priests and people. Our deepest sympathy goes out to his loved ones."

Kunigams Duota Galė Suteikti Sutvirtinimo Sakramentą Mirštantiesiems

Vatikanas — Sakramentų kongregacija Vatikane išleido bažnytinio įstatymo tekstą, kuris teikia kunigams nepaprastą galią suteikti Sutvirtinimo Sakramentą ligoniams, kurie dar nepriėmė to Sakramento ir kurie serga pavojinga liga.

Reikia paaiškinti, kad Sutvirtinimo Sakramentas nors ne būtina reikalingas sielos išganymui, tačiau tas sakramentas vienas iš geriausių priemonių sustiprinti žmogaus sielą kovoje prieš kasdieninius pagundas.

Mūsų laikuose, daug tikinčiųjų miršta neapturėję šio sakramento, nes kartais pasitaiko, kad kūdikiai ir vaikučiai miršta nesulaukę protavimo metų, arba kitiems nėra progos pribūti laike vyskupo vizitacijos.

Taigi, pradant su naujais metais, sausio 1 d., 1947, kunigai naudosis šios nepaprastos galios suteikti Sutvirtinimo Sakramentą ligoniams, kurie randasi minėtose sąlygose.

Byrd Laivynas Vyksta Ali-dengti Pietų Polio Paslaptis

Norfolk, Va., gr. 2 — Šiandien, admirolui Richard E. Byrd vadovaujant, išvyksta didžiausias ir geriausias paruoštas ekspedicijos laivynas į Pietų Polij (Antarctica). Ten tyrinės ledų ir sniegu apdengtas žemės turtus.

Lake Success, N. Y. — (LAIC) — UN Asemblės atidaryme spalio 23 d. dalyvavo Lietuvos Ministeris p. Povilas Zadeikis, Pasiuntinys Patarėjas Juozas Kajeckas, Estijos Gen. Konsulas Johannes Kaiv, ir LAIC vedėjas adv. Kostas R. Jurgėla bei sekretorė Marijona Kižytė.

Lapk. 4 d. UN Gen. Sekretorius Trygve Lie priėmė Lietuvos Ministerį. Ta proga, p. Zadeikis įteikė memorandumą tremtinių problemos išsprendimo klausimu. Memorandumas paabrėžė, kad Lietuvos tremtiniai trokšta grįžti gimtinėn, betgi ne anksčiau Lietuvos išlaisvinimo iš svetimų okupacijos, gi tuo tarpu jie geidžia pasilikti Europoje.

Lapk. 9 d. LAIC vedėjas adv. Jurgėla turėjo pasikalbėjimą su JAV delegatu UN Komisijsai Nr. 3, kuri sprendžia naujosios Tremtinių Tarptautinės Organizacijos (IRO) statutą. Ponia Eleanor Roosevelt pasiskaitė ALT pastabas dėl kaikiurių IRO statuto nuostatų. Tą pat dieną specialus LITHUANIAN BULLETIN numeris, skirtas tremtinių problemos nagrinėjimui, buvo įteiktas JAV delegacijos nariams (Mrs. Eleanor Roosevelt, George Warren ir Warren Austin), komisijos pirmininkui S. ir Carl Berendsen, Belgijos delegatui Roland Lebeau, ir eilei kitų delegacijų. Paštu buvo išsiuntinėti memorandumai kitiems delegacijų nariams.

Komisijos posėdžius nuolat lanko ir seka Lietuvos Pasiuntinys Patarėjas J. Kajeckas. Atskirus posėdžius lankė LAIC korespondentai bei neseniai iš Europos atvykę tremtiniai, k. a., prof. Antanas Kučas, prof. Pr. Padalskis ir Dr. Bronius Kazlauskas. Atskiruose posėdžiuose teko pastebėti BALF pirminką kun. Dr. Juozą Končij, Lietuvos Gen. Konsulato attachė Anicetą Simutį, pulk. Kazį Grinių, Estijos Gen. Konsulato sekretorių Jaaksoną ir Latvijos Pasiuntinys spaudos skyriaus atstovą Rudolfą Sillerį.

Plačiai žinoma rašytoja Centrinės - Rytinės Europos klausimais, p. Ann Su Cardwell, irgi paskleidė savo raštą tremtinių klausimu. Savo rašinį ponia Cardwell baigia šiaip:

"Šių tremtinių problema niekad neišsiriš verčiant juos grįžti į gimtąjį kraštą, kur jų laukia tik mirtis arba ištrėmimas į darbo stovyklas. Kaip kad Amerikos Lietuvių Taryba gerai pasakė savo neseniai padarytame pareiškime, 'Suvienytų Tautų pareiga yra pašalinti politinių pabėgėlių problemas priežastį; pašalinti Sovietų Sąjungos okupacines armijas, savo 'valdiškos partijos' aparatą ir policiją iš šių tremtinių tėvynių. Kai ši pareiga būsianti teseta, tarptautinė politinių pabėgėlių problema savaime pranyks'."

NERVŲ CENTRAS. — New Yorke kiekvieną dieną išmainoma milijonai dolerių čekių be jokių cash pinigų. Štai manageris to judėjimo Edward Beck suskambina, duodamas ženklą mainų įvykdymui.

LAPĖ IR ŠEŠKAS

Lapė pavydėjo liūtui ir tytas, nuverstas nuo sosto. pyko, kam visi gyvuliai Niekas daugiau prie jo jam nusilenkia ir jį vadina nebėjo, net pats asilas sukaraliumi. Lapė galvojo: pyko ir tarė: "prisiėkiau 'Neabejotinai jis stipresnis Dievui, kad, kai tik jis su-tiksiu, tuojau spirsiu į uo-mintinesnės. Tad kodėl de-ga'."

Ši pasaka ne Fedro, bet šiandieninio politinio gyvenimo pasaka.

B. Mykas.

Graikijoje Gali Išsivystyti Tikras Karas

Athens, Graikija, gr. 2 — Graikijos premieras Tsaldaris, besiruošdamas vykti į New York lėktuvu, pareiškė, kad jis reikalauja, kad Jung. Tautos kreiptų dėmesį kas darosi Graikijos šiaurės pasienyje.

Savanorių būriai, kurie vasaros metu būdavo mažesni kaip penkiosdešimt asmenų, dabar jų skaičius siekia daugiau kaip 1,000 ar 2,000. Tiesa, kaikiuriose vietose jie pasirodo nedisciplinuoti, blogai apsirengę, tačiau jie yra gerai apginkluoti. Taigi Graikijoje gali išsivystyti tikras naminis karas. Graikijos partizanus remia slavų blokas. Jau buvo minėta, kad jie gauna ginklų ir amunicijos iš Jugoslavijos.

Svetur

Kur einu čia svetur, kur tik žiūriu Tik tave, Lietuva, aš regiu, Šviesų dangų ir mėlyną jūrą, Kvapią žemę ir lauką rugių.

Ir ta upė kažkur man matyta Ir tas medis pažįstamas bus Ir tos mielos mažytės paukštytės Net ir jos man vis mena namus.

O nakčia, kai išsiuos aš sutvaires, Iš kamuotas verguovės dienos, — Susigužęs kampely, it vaikas, Siekiu žvaigždžių erdvės mėlynos.

Ir mintis nerami mane verčia Vis budėt per naktis, ligi ryt... Kad taip taurę gyvenimo karčią Užsimerkus išgert,—sudažyt.

Petras Babickas.

DU LIETUVIAI AUKŠTAIS PAREIGŪNAIS SOVIETŲ BALTGUDIJOJE

Juos likvidavo Stalino policija

(Laiškas iš Europos)

Prieš kurį laiką susipažinau su vienu rusu, nuolat gyvenusiu Sovietų Rusijoje. Kada gerai įsipažino, jis man atidengė ne vieną komunistinę paslaptį. Ape šį savo pažįstamąjį dabar, kada Europoje dar leidžiama NKVD laisvai švaistytis, tik tiek galiu pasakyti, kad jis yra buvęs liaudies komisaru, vienoje šiuo metu Paryžiaus konferencijoje dalyvaujančioje komunistinėje sovietų "respublikoje". Apie 1936 m. šis rusas, būdamas komisaru, per nelaimę neapsižiūrėjo, kad komunistų partijos galvos Maskvoje paėmė naują politinį kursą. Ir mūsų komisarai netrukus pateko į NKVD (rusų slaptoji policija) nagus. Nieko nepadėjo jo prisiekinėjimai, kad visada buvęs partijai ištikimas, kad yra pasiryžęs už ją savo galvą padėti. Tuo metu Sov. Rusijoje buvo begalo blogas gyvenimas ir komunistams reikėjo atpikimo ožių. Po ilgiausių tardymų buvo nuteistas mirti. Kad šiandien dar jis gyvas, tai tik stebuklo dėka: 1941 m. birželio mėn. komunistiniai NKVD kriminalistai jį drauge su keliais šimtais kitų nelaimingųjų buvo nusivėrę į mišką sušaudyti. Jis spėjo laiku kristi ant žemės ir nebuvo kulkų kliudytas. Prasiveržusioji vokiečių kariuomenė po poros dienų jį atrado be sąmonės gulintį po lavonais.

Buvęs komisaras man papasakojo ir apie kai kuriuos lietuvių komunistus, kurie daug pasidarbavo komunistų įsilaikymui Rusijoje. Juos, savo vaikus, komunistų kruvinoji žudymo mašina sutriuškino. Paminėsiu du: Ambraziūną ir Adomaitį.

Ambraziūnas 1918 m. buvo Minsko apskrities maisto komisaru. Vėliau komunistų partija jam patikėjo svarbią Minsko apskrities viršininko vietą. 1928 m. Ambraziūnas buvo paskirtas Gomelio (Ukrainoje) apskrities vykdomojo komiteto pirmininku. 1932 m. vėl iškilo: patapo narodnyj komisar komunalnago hozaistva. Šiame poste esantį jį užklupo komunistų vi-soje Rusijoje vykdomoji partijos "čistka". Iš pradžių jo vieton paskyrė padėjėją žydą, o jį padėjėju. 1937 m. mūsų tautietį NKVD suėmė drauge su jo žmona, krautuvės pardavėja. Neabejotina, kad juos bus nužudė.

Ambraziūnas draugavo su gudų rašytojumi Tiška Hartnyj, kuris irgi žuvo NKVD naguose.

Ambraziūnas buvęs apsišvietęs ir kultūringas žmogus, artimas gudų nacionaliniams sluogsniams.

Adomaitis bolševikų revoliucijos metu buvo Minsko maisto liaudies komisaru. Vėliau partija jį iškviatė į Maskvą, kur buvo paskirtas visų SSSR šaldytuvų viršininku. Deja, Adomaitis savo karjerą baigė kalėjime: 1937 m. NKVD jį suėmė, ir, tur būt, sušaudė; nes niekas niekur daugiau jo nematė ir apie jį negirdėjo.

Zimiskis.

Cinemos Artistai Pritaria Šeimyniniam Maldai

Cleveland — Kun. Patrick Peyton, CSC., Šeimyninio Rožančiaus vėjais promotorius, neseniai grįžęs iš Airijos, planuoja iš-tisą eilę radio programų, tikslu praveisti šeimyninę maldą visoje Amerikoje. Radio programas papuoš virš 30 pasižymėjusių cinesmos artistai, kurie aukoja savo laiką ir talentus praveisti šį kilnų užsimojimą. Sekanti artistai jau iš anksto pasižadėjo prisidėti: Gregory Peck, Frank Sinatra, Irene Dunne, Jeanne Crain, Margaret O'Brien, William Gargan ir Pedro de Cordoba.

Kun. Timothy Mulvey, OMI., kuris savo gabumais labai sumaniai iškėlė Katalikų Valandą per radio, diriguos ir šią programą.

Airijos premieras De Valera taipgi apsiėmė prisidėti asmeniškai, ir vadovai tikisi, kad programa bus transliuojama ir Philipinuose, Afrikoje, Australijoje, Anglijoje ir Airijoje.

Latvių Tremtiniai Parlamento Debatuose

London (LAIC) — Lapkričio 5 d. Atstovų Rūmuose atstovas Gammans raštu atsiklausė vyriausybės apie 17 latvių tremtinių, kurių laivelis sugedo jūroje ir kuriems buvo leista išlipti Anglijoje (New York Times buvo pranešęs, kad tarpe 17 buvo ir lietuvių). Parlamento debatuose, vol. 428, No. 211, 5 Nov. 1946, column 229, taip užkreduota:

"LATVIAN REFUGEES. — Written Answers. 133. Mr. Gammans asked the Secretary of State for the Home Department, what action he proposes to take towards the 17 Latvian fishermen who arrived in this country as refugees in a fishing smack."

"Mr. Oliver: These men, only one of whom appears to be a fisherman, have no claim to settle here, and will be expected to leave again as soon as destinations can be found for them."

New Paper Draperies

Even experts have been fooled by the fabric-like appearance of the inexpensive paper draperies shown above. Two years of research and tests produced the soft, flexible Trimz draperies that look and feel like cloth. The new draperies combine beauty and economy, are completely hemmed and headed, ready to be hung on an ordinary curtain rod. They are adaptable for pleats and can be hung with hooks or sewed-on rings. Dusting with a soft cloth takes care of the cleaning problem and no ironing is necessary. The young housewife, above, is shortening her draperies, cutting off an inch longer than the desired length. This takes care of the bottom hem, which can be sewn by machine or by hand. Matching tie backs are furnished with the draperies, which come two and a half yards long and fifty-eight and half inches wide.

Muzikas Vaughan Monroe pakviestas merginų skaučių muzikos mokytoju. Vaizdas parodo vieną iš muzikos mokslo valandų.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays; such as, New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas.

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: PRENUMERATOS KAINA:
Domestic yearly \$4.00 Amerikoje metams \$4.00
Domestic once per week yearly \$2.00 Vieną kart savaitėje metams \$2.00
Foreign yearly \$5.00 Užsieny metams \$5.00
Foreign once per week yearly \$2.50 Užsieny 1 kart sav-tėj metams \$2.50

DARBININKAS

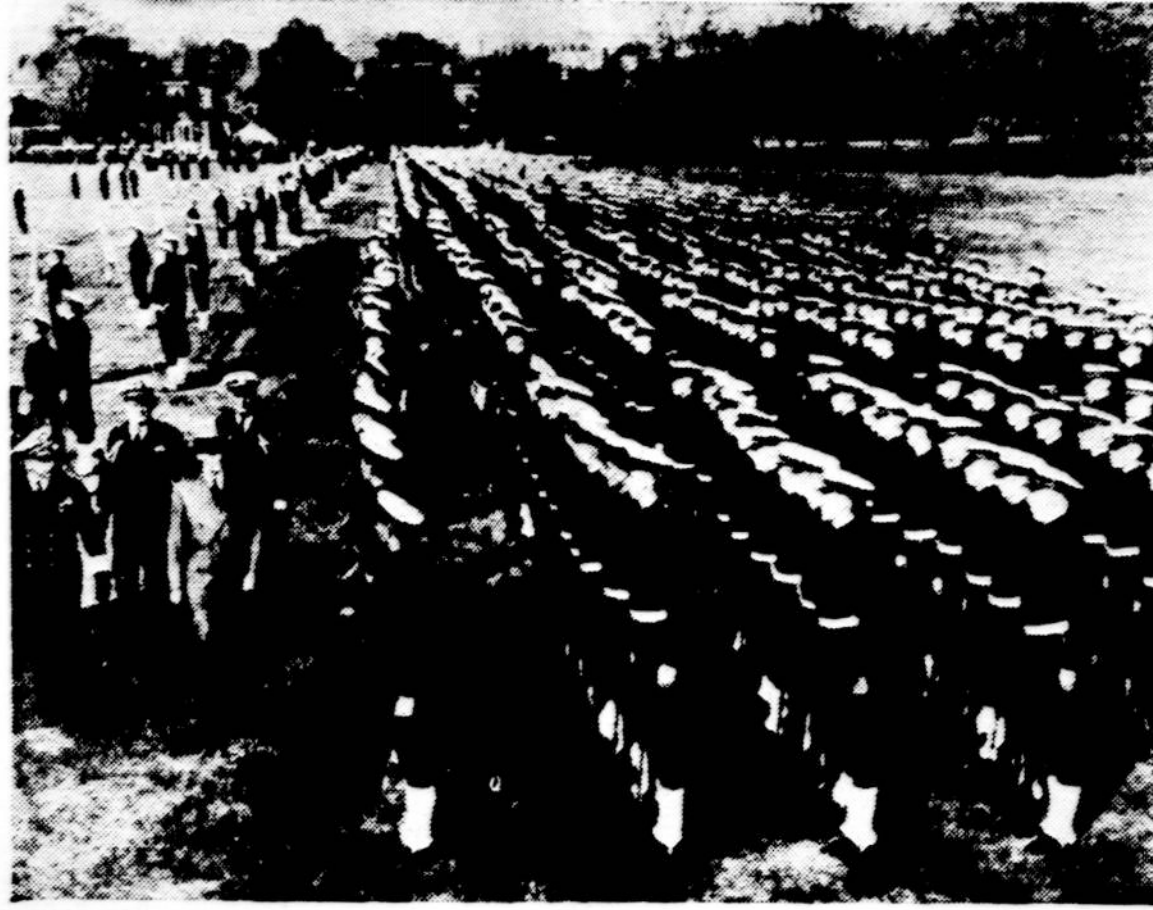
366 West Broadway, South Boston, Mass.
Telephone SOUTH Boston 2680

"Pax Sovietica" – Sovietiška Taika

Angliškoji Amerikos spauda vis plačiau supažindina visuomenę su Sovietų Rusijos politika. Ypač tuo atžvilgiu uoliai darbuojasi katalikų spauda. Ji aiškiai, be jokios atodairos, pareiškia savo nuomonę, kad komunistinė Rusija yra gresė priėjusi prie krikščioniškai civilizacijai ir siekia ją sunaikinti; kad Rusija neišlaivina, bet pavergia tautas; kad bolševikai nori taikos tik savo padiktuojomis sąlygomis, ir kadangi nesitiki, kad tos sąlygos būtų priimtos, tai, kalbėdami apie taiką, ruošiasi prie naujo karo. Apie tą sovietiška taiką (Pax Sovietica) plačiai rašo Kolumbo Vyčių organas "Columbia" — "Vis didėjantis trinimasis tarp Vakarinių demokratijų ir Sovietinio pusiau azijatiško bloko negali būti sušvelnintas bet kokios taikos sutartimi", — sako tas laikraštis. Jo manymu, ir tie patys politikai, kurie išsijusę stengiasi surazgyti — sumazgyti šiojią tautą, nelabai tiki, kad iš tų pastangų kas nors pastovaus išeitų — Sovietai laikosi aktyviai agresyvių taktikų ir, matydami, kad jiems sekasi, Alijantų nuolaidumą skaito nugalavimu ir dar didesniu nachalumu savo reikalavimus stumia. Bet kai bus prieita prie tokio punkto, kur nusileisti jau nebegalima, kas nors turės sprogti, ir atviras susikirtimas bus neišvengtas.

Ligi šiol Sovietams iš tiesų labai sekasi. Jų politinis grobis tiesiog neįmanomas. Rusų įtaka Skandinavijoje pati stipriausia. Balkanai visiškai paglemžti. Sovietų propaganda tarp Arabijos tautų auga ne mēnesiais, bet dienomis. Rusų įtaka iš Irano sunkiasi į Persijos pajūrį. Pagaliau, Kinijoje ir Mandžiūrijoje rusų bolševikų pozicija stipresnė, kaip kada nors praėit. Iš viso, rūpimaisi Sovietams klausimai yra šitie: 1) varžytinės už Vokietiją, kur rusai mėgina sudaryti "bendrą komunistinį frontą", kaip būsimo Sovietų respublikos užuomazga; 2) plati ir gerai organizuota komunistų veikla Prancūzijoje, Italijoje ir Ispanijoje, kur siekiama įstatyti į valdžią tokius komunizmo šulius, kaip Maurice Thorez, Palmiro Togliatti ir Dolores Ibarruri; 3) Trijeto — Venesijos — Giulijos sritys, kur Tito nori išprovokuoti Ameriką ir Angliją; 4) Graikija ir Mandžiūrija; 5) Turkija ir Dardaneliai; 6) Iranas ir Irakas; 7) Tolimieji Rytai: Kinija, Mandžiūrija ir Korea. Tos visos vietos sudaro Alijantų nenuseidimo ribas. Tai tarsi, parako sandėliai, kuriuos maža kibirkštis gali išsprogdinti. Bet į visas tas vietas rusai atkakliai braunasi ir užimtas ten pozicijas persto Alijantams kaip jau "įvykusius faktus". Tokia taktika Alijantams nepriimtina ir tokiomis sąlygomis taikytis neįmanoma. Kad taika būtų priimtina, reikia, kad Sovietai iš ten ištrauktų ir savo komunistines jėgas ir raudonąją armiją. Iš anksto galima sakyti, kad Sovietai su tuo nesutiks. Rezultatas lengvai numatomas: įvyks ginkluotas susirėmimas.

Dėlko Rusija negali nusileisti? Juk jos vadai netoki jau kvaili, kad nematytų, jog toks užsispyrimas prieš visą pasaulį gali įstūmti Rusiją į pražūtį. Taip atrodo normaliam žmogui, bet rusų bolševikai nėra normalūs. Tai kažkokie fanatiški paliečiai. Nuo 1917 m. jie mažai tepasikeitė. Jų galutinis tikslas visuomet tas pats: įvykimas komunizmo visame pasauly. "Kuomet Paryžiuje ir New York'e tautų atstovai vedė diplomatinės kautynes — rašo Kolumbo Vyčių laikraštis — už geležinės uždangos buvo daroma prisiruošimai prie galutinio susirėmimo... Šiuo kartu Sovietų vadai tikisi susilaukti pilno komunistų laimėjimo. Ašies sutriuškinimas buvo tik pirmas žingsnis į pergalę. Reikia visuomet turėti omenį, kad ne nacizmas, ne fašizmas nėra svarbiausias komunizmo priešas. Komunistai daugiausia prisibijo tikrosios demokratijos, kapitalizmo ir Katalikų Bažnyčios. Stalino ir Hitlerio susibiroliavimo metu komunistų spauda tiesiog pareiškė, kad jei Rusija susiderėtų su demokratija, tai ji paduotų savo revoliuciją. Laikiniai ji tai padarė, bet niekad neturėjo tikros intencijos pastoviai su demokratija susidėti. Netenka statyti klausuko dėl tikrosios Sovietų politikos. Jos siekimai aiškiai nustatyti ir nuo tos linijos Sovietų vadai nenukrypo ir nemano nukrypti... Savo knygoje "Leninizmo Problemos" Stalinas tiesiog pasisako: "Sovietų Respublikos gyvenimas greita kapitalistinių valstybių ilgesniam laikui — neįmanomas. Galų gale vienas kitą turi pavergti..." 1929 m. susirinkusiems Maskvoje Amerikos komunistams Stalinas taip pasakė: "Manau, kad netoli tas momentas, kuomet Amerikoje kils revoliucija, ir tai bus pasaulinio

Prezidentas Truman peržiūri paradoje sustojusius Annapolis Laivyno Akademijos Studentus. Iš kairės Prezidento matosi Superintendent of the U. S. Naval Academy, Admiral Aubrey Fitch.

APIE ARGENTINĄ IR LIETUVIUS

Lietuvių tremtinių tarpe vis didėjant susidomėjimui dėl galimybių emigruoti į Pietų Ameriką, ypač Argentiną, apie šią šalį čia duodame žiupsnį bendrų pastabų.

KRASTAS

Argentinos respublika ploto atžvilgiu yra antroji Pietų Amerikos valstybė, beveik iš 3,000,000 kvadratinų kilometrų. Ji turi arti 14 milijonų gyventojų, tai vienam kvadratiniam kilometrui netenka nė 5 žmonių. Tai be abeje, viena mažiausiai apgyventų pasaulio šalių.

Pietinės jos provincijos — milžiniški Patagonijos plotai tebėra tušti tyrlaukiai, kur retų, gyventojų pagrindinis verslas yra galvijai, ypač avys. Dauguma argentiniečių ir emigrantų susispietę Buenos Aires, Cordobos (skait. Kordobos), Santa Fe ir Entre Rios provincijose. Derlingumo, klimato ir civilizacijos požiūriu šis sritis patogiausia. Joje nėra tikrų žiemų, nėra neišmanančių karščių. Patagonijoje, kaip Chubut (sk. Bahia Blanca). Miestuose didelių nuosimčių sudaro įvairių tautų emigrantai; Buenos Aires, manoma, jų esant apie 40—50 nuosimčių.

ATEIVIAI IR JŲ ĮTAKA
Anglų kolonistai Argentinėje ekonominiu ir kultūriniu lygiu yra žymiausia ateivių bendruomenė. Jų įtaka labai svari. Stiprias savo kolonijas turi

Visu Pacifiko pakraščiu, kaimynystėje su Čilės valstybe tęsiasi Andų kalnai, vietomis net 6,000 ir 7,000 metrų aukščio. Jų slėniuose ir apylinkėse, ypač Mendozos provincijoje puikiai auga vynuogės. Natūralu, tokio ilgio valstybėje, kaip maždaug nuo Suomijos iki Sacharos, klimatas, žmonės ir gyvenimo būdas labai įvairuoja.

PIRMUTINĖ

AMERIKOS

PIETUOSE

Argentina yra pirmutinė P. Amerikos valstybė savo ekonominiu turtingumu ir civilizacijos bei kultūros lygiu. Jos gyvulininkystė, kviečių ir kukurū-

kapitalizmo galas. Amerikos Komunistų partija turi būti pilnai pasiruošusi...

Štai kaip atrodo "Sovietiška taika" — Pax Sovietica. Nereikia nė sakyti, kad normaliam pasauliui ji nepriimtina.

LIETUVOS DAINOS

Tėvynės dainos, jūs malonios,
Taip širdį žadinat saldžiai!
Kodėl jtai mūsų gražios ponios,
Negieda jūsų gan seniai?

Akutės melsvos, rankos baltos,
Bet širdys jų, kaip ledas, šaltos!
Sesutės mūsų iš senobės
Dėvėjo margus rūbelius;

Duzgeno plonas, baltas drobes
Ir koją suko ratelius,
O iš karštos jaunos krūtinės
Skambėjo dainos sidabrinės.

Tada kaip rožės jos žydėjo
Ir lankė rūtų darželius,
Dar vainikus žalius dėvėjo
Ir šilko kaspinus žalius;

Dainavo — gerbė žalią rūtą,
Kęstučio žirgą ir Birutą.
Tada nemindžiota liežuviu,
Nei dainų mūsų Lietuvos;

Tada negundinta lietuvio
Ieškoti meilės svetimos!
Tada už auksą nemylėta,
Tada už dainą nemokėta.

Kas atdarytų auksą skryne
Tėvynės dainų malonių?
Kas bepradintų gaidynę
Sesucių, dainomis garsių?

Tėvynės dainos, jūs auksinės,
Be jūsų šala mums krūtinės!
Maironis.

italai, prancūzai, vokiečiai, šveicarai. Vietinio gyventojų tipas, vadinamas criollo (sk. krijožio) yra kolonijinių laikų ispanų ar italų palikuonis, ilgai asimilavęsis su indėnų rase. Criollo vardu mėgta vadintis ir bet kuris argentinietis patriotas. Jų būdas staigus, religija, apskritai, katalikiškoji, kai kurie papročiai indėniški. Tačiau tikrų indėnų Argentinėje esą gal apie 40,000; jie bastosi tropikaline srityje, daugiausia Chaco ir Formosos džiunglėse.

KLIMATAS

Argentina, Urugvajus ir Čile klimato požiūriu šiaurės rytų ir vidurio Europos emigrantams aklmatizuotis yra palankiausias P. Amerikos šalys. Jos daugiausia ir civilizuotos. Vis dėlto, net ir šių šalių klimatas daugeliui neina į sveikatą. Apskritai, čia žmonės greičiau sensta, savotiškai australinio pusrutulio žemės ir saulės sąveika mūsų žmones vargina ir slėgia. Metų laikai čia priešingi Europos laikams.

Žiema P. Amerikoje vadinami birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiai. Vidurvasaris — gruodis, sausis ir vasaris. Daugiausiai apgyventoje Argentinos srityje vasaros karščiai įvairuoja tarp 35-45 Celsijaus laip. Žiemos m. apie Buenos Aires sniego neesti, bet būna dažnai lietaus ir

DĖDĖS LIETUVIO AKTUALIJOS

— Dabar norėčiau tau papasakoti, tarė dėdė, apie Bikini likučius, gal dar nežinai, kuriuos laivas Burleason atvežė. Kitaip sakant apie tuos gyvulius, kurie išliko gyvi atominės bombos bandyme. Tarp jų buvo matyti: ožiai, kiaulės, pelės ir kiti. Buvo nužėta 5,000 gyvulių, tegrįžo tik 2,500. Vieni jų buvo visai sveiki, kiti praradę apetitą, tretį tapę anemikais, dar kiti nustoję lytinio veikimo ir tt. Taip aiškino kapitonas Shields Warren.

Tie gyvuliai turėjo simboliškas reikšmes. Pelės atstovavo komunistus, Stalino šnipus, kiaulės reprezentavo propagandistus, kaip Wallace, ožiai — diktatorius. Tuoju po bombos sprogimo pelės telegrafavo Stalinui, sakydamos: "atominė bomba yra tikra Dievo rykštė, galėtų vienu akimirksniu nušluoti visą Rusiją".

Stalinas atsako: "Rusija po penkių metų turės daug galingesnes bombas". Kiaulės informavo, kad jos greit pasveiks, nusipendamos milijardų išlaidomis, kurios yra reikalingos apginkluotų karo pajaučių išlaikymui. Ožiai tvirtino, kad tik laikinai prarado apetitą.

Pagaliau pasirodė ir viena avytė, vos pastovinti. Ji skausmingu balsu tarė: "Aš reprezentuoju Lietuvą. Aš randuos tarp šių pelių ir ožių, kurie čiulpia paskutinią mano kraują lašandien perspėja Didžiojo šelį. Jie ir oro pavydi kvėpavimui. Ah! Jei aš turėčiau bent kelias atominės bombas!"

Įkyrių šaltų miglų. Kadanagi pats miestas stovi prieš didžiulės La Platos upės, apsuptas lygumų ir pelkių, oras čia tiek žiemą, tiek vasarą yra per daug drėgnas, palankus reumatizmo ir plaučių ligoms.

(Bus daugiau)

PAVASARIS

Paziūrėk, žibutės skleidžias,
Sprogsa medžių pumpurai,
Jau varnėnai liepoj žaidžia,
Mirga platūs ežerai.

Upės, siausdamos triukšmingai,
Apkabinusios krantus,
Plaukia linksmos ir laimingos
I nežinomus kraštus.

Devynbalsiai vyturėliai —
Paziūrėk, tik ar matai? —
I padangę pasikėlė
Čiulba ulbauja aukštai.

Paklausyti jų taip miela,
Noris kilt drauge su jais,
Paskrajoj kaip kregždės mielos,
Paleikot su sakalais.

Noris plaukti su upeliais,
Apkabinusiais krantus,
Su drugeliais, su paukšteliais
I nežinomus kraštus...

T. S. — "V."

— Ką darytum? — užklausiau.

— Užmuščiau visas pelles, kiaules ir ožius, tada pasaulis ir Lietuva turėtų ramybę ir laisvę.

— Tad ir ideališkoji taika atpultų, kurią sugalvojo Harlow Shapley, Harvard University profesorius, tariau. Jis sušaukė daugiau šimto garsiausių mokslininkų, tarp kurių 10 Nobel premijos laimėtojų. Prof. Shapley susirinkimo atidaryme pasakė: "Jei keturi didieji sugebės rasti kelią į globinę taiką, eidami astronomų keliu į žvaigždyno sistemą, tai šis mūsų pasaulis bus tikrai laimingas".

Visa nelaimė yra tame "jei". Reikėtų, kad kiekviena tauta atsiųstų į Taikos Konferenciją ne politiką, bet astronomą.

Bet ką pagelbės pakeičiant mus, sako Didieji, ir mes greit parodysimės jums žvaigždes.

— Ką tai reikštų, klausia dėdė.

— Matai, dėdė, tariau, kada žmogų užpuola didelė nelaimė, skausmas, tai jo akys taip mirga, tartum jis matytų visas dangaus žvaigždes.

Štai prie kokios taikos einama!

O tuo tarpu Atlanto Čarteris, kuris turėtų būti pagrindu ir įkvėpimu taikai sudaryti, visai atmetas. Jis yra nesunaikinamas prislėgtų tautų laisvės ir vilties raštas, jis dar ir šiandien perspėja Didžiojo šelį, kad nežaistų su žmonijos likimu. Negalima apsisilenkti su tais principais, kurie veda prie teisėtų tautų troškimų.

Trys Didieji išskilmingai pareiškė (1941 m.): "Visos tautos, didelės ir mažos, laimėtojai ir pralaimėję, bus lygiose sąlygose visuomeniniame gyvenime. Bus siekiama taikos, kuri suteiktų visoms tautomis teisę gyventi ramiai savo žemėje ir užtikrintų visiems laisvę".

Milijonai žmonių prarado viltį, jiems beliko kartoti Pranašo žodžius: — "Vargas tiems, kurie daro neteisingus sprendimus!" Jei pasaulis turi būti valdomas kraugerio diktatoriaus, tad bereikalo buvo kariauti ir tiek kraujo pralieti. Kariauti tik tam, kad pakeitęs pirmąjį vardo raidę H į raidę S, per daug vaikiška. Tad galėtume sušukti visiems kare kritusiems: kaip buvote neišmintingi, ėjote mirti vien tik dėlto, kad ant pasaulio plevėsuoję raudonas skuduras, paženklinas piaučtuvu ir plaktuku!

(Bus daugiau)

Paulius Ramutis.

Visų Lietuvių Mylimas ir Skaudžiai Nukentėjęs MisiJonierius

Tėvas Jonas Bružikas

Visiems Lietuviams Amerikoje Įdomiai Rašo Iš Tremtinių

Jo jaudinantieji laišukai yra spausdinami

"ŽVAIGŽDĖJE"

Skubėkite "ŽVAIGŽDĖJE" užsisakyti!
Kaina — \$1.00 metams.

"ŽVAIGŽDES" ADMINISTRACIJA

488 E. Seventh St., So. Boston 27, Mass.

Mūsų Sportininkai

Lithuanian "All-American Football"

Rašo Sportininkas

Per aštuonias savaites rašinėjome po visą Ameriką ir beveik visiems didžiųjų kolegijų Football coaches, tyrinėdami ar jie neturi lietuvių savo ratelyje ir kaip jie pasižymėjo. Galų gale iš suteiktų žinių galėjome sudaryti iš vien lietuvių gerą.

1946 All American Football Team.

Head Coach: Bill Kern, West Virginia.

Asst. Coaches: Ed. Krause, Notre Dame; Al. Kowal, Michigan State.

Player-College-Position-Height-Weight-Home

Marshall Shurnas, Missouri, L. E., 6:1, 205, St. Louis, Mo.

George Savitsky, Penn., L. T., 6:3, 264, Camden, N. J.

George Pavalko, Villanova, L. G., 5:8, 180, New Phila.

Mac. Wenskunas (Capt.), Illinois, C. 5:11, 190, Georgetown, Ill.

Frank Brazilauskas, Yale, R. G., 6:2, 226, Waterbury, Conn.

John Kissell, Boston College, R. T., 6:2, 247, Nashua, N. H.

Al. Jankauskas, Marquette, R. E., 6, 194, Cicero, Ill.

Bennie Reigis, U.C.L.A., Q. B., 6:1, 196, Worcester, Mass.

Ventan Yablonski, Columbia, R. H. B., 5:11, 196, Worcester, Mass.

Vincent Pacewic, San Francisco, L. H. B., 6, 205, Gillespie, Ill.

Veto Kissell, Holy Cross, F. B., 5:10, 210, Nashua, N. H.

Garbingai Paminėtini

Linemen: Greonis — Penn.; Barkouskie — Pitt; Sandusky — Villanova; Kodis — Villanova; Gudaitis — Harvard; Urban — Notre Dame; Banonis — Georgetown; Watkins — Pitt; Kennedy — Boston College; Kaminsky — San Francisco; Sako — Washington, V.; Russas — Tennessee; Barks — Nork — Columbia; Abromaitis — Navy.

Left End: Marshall Shurnas (Missouri, V.). Jo draugai vadina jį "Iggy". Buvęs U. S. Army tris metus, dalyvavo šešiose Europos kautynėse. Jo akis taip dū 2 colių didumo, 225 svarų silpnos, kad nešiojo nematomus, sunkumo, Bostono Kolegijos akinius net žaidimuose. Nežiū sportininkas.

rint to, jis labai pasižymėjo — net Big Six Conference ir Midwest laiko jį geriausiu savo pozicijoje.

Left Tackle: George Savitsky (Pennsylvania). Milžinas — 6 pėdų ir 3 colių didžio, 264 svarų sunkumo, nešioja 14½ m. rorio batus. Nežiūrint savo didumo, jis labai greitas, todėl 1944 metais (jo pirmi metai kolegijoje) jis buvo išrinktas kapitonu. Pernai visi amerikiečių laikraščiai išrinko jį All-American. Ir per du metus jis dalyvavo East — West žaidimuose. Tikrai ir šį metą bus visų išrinktas — All-American. Ex-Marine.

Left Guard: George Pavalko (Villanova). Šį metą žaidė prieš Boston College ir Holy Cross — ir pasižymėjo savo greitumu, kad Associated Press išrinko jį "player of the week". Išstarnavo tris metus Marines, gavo Presidential Citation, turi dvi Purple Hearts.

Center: Captain Mac Wenskunas, (Illinois, V.). Buvo Marine 2nd Lieutenant. Jo coach vadino jį "one-man hurricane" — todėl Illinois ratelis šiandien stovi aukščiausiai tarp Big Nine. Jis savo ratelio kapitonas ir mes jam duodame tą kapitono garbę ir lietuvių All-American Team.

Right Guard: Fritz Brazilauskas (Yale). Vienas iš greičiausių ir gabiausių Naujos Anglijos žaidėjų. Buvęs 32 mėnesių Army Air Force, 2nd Lieutenant. Pašautas ir aštuonius mėnesius buvo Vokietijos kalyns.

Right Tackle: John Kissell (Boston College). Visuose žaidimuose negalėjo dalyvauti, nes buvo sužeistas. Bet kai jis žaidė tai visi jo smarkumą pastebėjo. Jis išstarnavo 38 mėnesius su Fourth Army. Du jo vyresnieji broliai — Jim ir Adolph — seniau irgi lankė B. C. ir pasižymėjo Football žaidimuose. Jo jaunesnis brolis Vytautas — galibai žaidžia su Holy Cross.

Right End: Al Jankauskas (Marquette). Tikta 17 metų amžiaus, o jau antrus metus žaidžia Football su Marquette. Sveria 194 svarus ir apdovanojtas dideliu rankom, kad jam lengva tą football pagrobti iš oponentų rankų.

Quarter — Back: Bennie Reigis (U. C. L. A.). Buvęs 1st Lieutenant Army Air Forces, išstarnavo 38 mėnesius. Vienas iš geriausių spirikų (ponter).

Left Halfback: Ventan Yablonski (Columbia). Jo spirimas lėmė žaidimus prieš Navy ir Yale. Tarnavo 3rd Air Force 32 mėnesių.

Right Halfback: Vinie Pacewic (San Francisco, V.). Jo buvusis Coach Loyola University — Morty Brill sako: "he is the greater back in the country and the best I have ever coached".

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

VALEIKIENĖ - Nevėraitė, Paulina, iš Skamarakų km., Vabalninko val.

VALIENĖ - Kaladžinskaitė, Veronika, iš Kuršėnų val., Šiaulių aps., gyv. Brighton, našlė.

VARNELIS, Juozas, turėjęs giminių ar pažįstamų kilusių iš Pajevonio val., Vilkaviškio aps.

VASILIAUSKAS, Kostas, iš Šaukėnų val., Šiaulių aps.

VASILIŪNAS, Petras, iš Levaniškių.

VAZNONIS, Petras, iš Krekenavos val., gyv. Baltimorėje.

VENSKUS, Vaclovas, sūnus Andriaus, iš Laibikių km., Ukmergės aps.

VERBICKAS, Albinas, iš Kvietinių km., Ukmergės aps.

VIKŠRIS, Jonas ir žmona Elizabetė, gyv. West Haven ar panašiam mieste, Connecticut v.

Ray Eliot, Illinois Universiteto vyriausias Football Coach, ir Ratelio Kapitonas Mac Wenskunas, Senior Center ik Georgetown, Ill.

Tris metus išstarnavo U. S. Army.

Full Back: Vito Kissell (Holy Cross). Sunkus ir greitas. Dugelis ekspertų pranašauja, kad jis būsiąs geriausias footballininkas Naujos Anglijos istorijoje. Jis paeina iš tos pagarsėjusios sporte — Kissell šeimos.

Amerikoje su dukterimi Lola ir sūnum Kazimieru, bet vėliau grįžo Lietuvon ir ten mirė.

NUGARIS, Kazimieras, kilęs iš Zemaitijos.

OROOP, Joseph, smuikininkas, gyv. Los Angeles, Calif.

PAKALNIŠKYTĖ, Marija, duklė Domininko, ištėkėjusi, bet vyro pavardė nežinoma, iš Veviržėnų val., Kretingos aps., turi farmą.

PAKSTIENĖ, Marija, gyv. Harrison, N. J., 716 Warren St.

PALSKIS, Balys, sūnus Liudviko.

PAPROCKAS, susirašinęs su Marija Lopatiene.

PASKAUSKAS, Antanas, žmona Ona ir sūnus Juozas. Kilęs iš Lauckaimio km., Kybartų val., Vilkaviškio aps., gyv. Cikagoje.

PASKAUSKIENĖ - Banionytė, Ieva, gyv. Brooklyne.

PASKEVIČIUS, (Paskevicius), Leonas, iš Vilniaus, gyv. San Francisco.

PAULIAUSKIENĖ, Antanina.

PAZARAUSKIENĖ - Gursčiškaitė, Marija, duklė Jurgio Gursčiuko.

PAZERA, iš Garliavos.

PELECKIS, buvęs Vadvirgio plytininkas, iš Šimkaičių val., Raseinių aps.

PESTININKAS, Petras, gyv. Scranton, Pa.

PETKEVIČIUS, Jonas, iš Girnakalnių km., Kietaviškių val.

PETRAITIENĖ - Kaulėdaitė, Marija, sesuo Agotos, gyv. Pittsburghe.

PETRAITIS, Antanas ir Ignas, kilę ar turėję giminių ar pažįstamų Deltuvos val., Ukmergės aps.

PETRIKONIS, Pranas, iš Kurnėnų km., Alytaus aps.

PIESINA, Juozas ir Vincas, kilę iš Deltuvos val., Ukmergės aps., gyv. Bostone.

PIESINA, Stanislovas, brolis Adomo, iš Ukmergės aps., gyv. New York.

PILECKIENĖ - Kuliešūtė, Ona, iš Leipalingio parap., Seinų aps.

PINKEVICIUS, Antanas, sūnus Tadeušo, iš Pentvardžių km., Jurbargo val., Raseinių a.

POCEVICIŪTĖ, Veronika, iš Stanaičių km., Kybartų v., Vilkaviškio aps.

POŠKIENĖ - Čerkauskaitė, Vincenta, gyv. Omaha, Neb., sesuo Adolfinos.

PRANCELEVICIŪTĖ, Paliona, ištėkėjusi, bet vyro pavardė nežinoma, kilusi ar turėjusi giminių Joniškėlio val., Biržų a.

PUKINSKAS, Jonas ir Pukinskaitės, Silvija ir Zuzana, kuri yra ištėkėjusi, bet vyro pavardė nežinoma.

PUTNA, kilę iš šestokiškių

Spalių Mėnesį Dovanos Nukentėjusiems

Stai ir vėl atsiūsta, kas būtinai reikalinga karo nuvargintiems lietuviams gelbėti:

Brockton, Mass. — Anna Piekarski 13 sv.
Chester, Pa. — A. M. Tamosaitis 5 sv.
Miss H. Leikos 16 sv.
Cambridge, Mass. — A. Malinauskas 35 sv.
Chicago, Ill. — S. Biežienė 198 sv.
Tėvai Marijonai 445 sv.
Miss Emma Asilla 33 sv.
Sv. Kazimiero Seserys (knygų) 110 sv.
Rose Jurkus 12 sv.

Dayton, Ohio — Urbonas - Kavy 23 sv.
Great Neck, N. Y. — H. Puscius 17 sv.
Long Island City, N. Y. — A. Lukasiūnas 31 sv.
Lon Angeles, Cal. — Prel. J. Maciejauskas 500 sv.
Madera, Ohio — Murray 14 sv.
Nashua, N. H. — W. Murauskas 3 sv.
Nauagatuck, Conn. — Mrs. A. Kane 8 sv.
Newark, N. J. — BALF 35 skyrius 170 sv.

Kun. J. Kelmelis 87 sv.
Owensboro, Ky. — Stella Cirul 7 sv.
Philadelphia, Pa. — B. Veturienė 27 sv.
Ravensford, Pa. — Mrs. C. White 35 sv.
Rumford, Me. — J. Kowlaicz 45 sv.
Silver Creek, Pa. — Sv. Kazimiero Seserys (knygų) 80 sv.
Tacoma, Wash. — Anna Willis 25 sv.
Thompson, Conn. — Tėvai Marijonai 80 sv.
Waterbury, Conn. — Amelia Zanavich 25 sv.

LVS 9 kuopa 112 sv.
Kun. Valantiejus 265 sv.

Wilkes Barre, Pa. — P. Yankosk 20 sv.
Worcester, Mass. — Aušros Vartų parapija 2,150 sv. (maisto) 75 sv.

New York, N. Y. — Mrs. H. Ogar 39 sv.
Brooklyn, N. Y. — Antanina Laukaitis — 6 sv.; Paulina Vitaris — 4 sv.; Mazaras — 18 sv.; J. Stukas — 4 sv.; K. Slavinskienė — 11 sv.; D. Tuleikis — 45 sv.; Barbas — 35 sv.; Stella Varnas — 16 sv.; Sniečienė — 51 sv.; "Amerika" (knygų) — 12 sv.; H. J. Bubelis — 59 sv.; Misevičienė — 18 sv.; P. Budėnas — 8 sv.; A. Juocienė — 70 sv.; Šalaviejus — 12 sv.; J. Kruzas — 60 sv.; Sakalauskienė — 43 sv.; P. Avižonienė — 7 sv.; K. Ražauskienė (mokykl. reik.) — 3 sv.; Mrs. B. Makarski — 21 sv.

Flushing, N. Y. — Mrs. Pastyk 26 sv.
Maspeth, N. Y. — J. Raudonaitis 203 sv.
Ozone Park, N. Y. — Mrs. Ambrozaitis - Jalkowski 25 sv.

Ir toliau malonėkite siųsti dovanas. Daugiausia reikia: Konservuoto maisto — Kūdikių maisto, pieno, mėsos ekstraktų, daržovių, vaisių, sriubų, žuvies ir kitų produktų.

Drabužių — Bet koki dar dėvėtini drabužiai (nuo apsiausto iki pančiakų) vyrams, moterims, vaikams, kūdikiams; avalynė ir patalynė.

Mokyklų reikmenų: — Sasiuviniai, rašomoji popiera, pašeiliai (paprasti ir spalvoti), trintukai, kreida, dažai, popiera pašybai, rašalo milteliai ir t.t.

Ivairių knygų — Vadovėliai (gimnazijoms ir pradinėms mokykloms), apysakos, eilės, moksliškos knygos, paveiksluotos knygos, žodynai, lietuviškos maldaknygės ir kitos.

Vaistų — Ivairių (nevarotų) vaistų, vitaminų, bandužų, chirurgijos instrumentų, muilo, dantims pastos, šepetukų.

Sporto įrankių: — Žaislų, įvairių sporto įrankių, žūklavimo priemonių, basketbolo reikmenų vyrams ir moterims, sporto drabužių (uniformų), sviedinių ir sviedinukų, sporto reikmenų plaukiojimui, bėgimui ir t.t.

Ivairių kitų reikmenų — Sukų, adatų, skustuvams peilukų, skustuvių, guzikų, šepetėlių ir kitų daiktų, reikalingų kasdieniniame gyvenime.

Visas dovanas nuo karo nukentėjusiems lietuviams šelpti siųskit:

LITHUANIAN RELIEF WAREHOUSE
101 Grand Street Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVERgreen 8-6203

Seniausias Philadelphia balsuotojas Harry Bennett, 106 m. amž., kas parodo, kad už naujus laimėjimus pakilo balsuoti ir senieji.

Turėkite Savo Namuose Šventąjį Raštą - Naująjį Testamentą

Kun. Pr. M. Jurui talkininkaujant "Darbininkas" jau perspausdino J. E. arkivyskupo J. Skvirecko verstą Naująjį Testamentą, kuris apima visas keturių evangelistų knygas, Apaštalių Darbų aprašymą, laiškus Apaštalių: Sv. Povilo, Sv. Jokūbo, Sv. Petro, Sv. Jono, Sv. Judo ir gilybių ateinančių ir ano pasaulio dalykų Apraiškima, su rašytą apaštalo Sv. Jono, kuris Paskutinės Vakariinės metu buvo padėjęs savo galvą ant Kristaus krūtinės.

Naujame Testamente yra surašyti Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.

Šventasis Raštas tai yra Nauja knyga. Už tai patys užsakykite jį ir užsakykite mūsų broliams, kurie yra karo audrą išblaškyti. Jie yra labai išsiilę lietuviškų knygų.

Stipriais audeklo apdarais \$3.00; popieriniais viršeliais — \$2.00. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, S. Boston 27, Mass.

"Darbininko" Administracija:

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Suomi siunčiu čekį sumoje \$ ir prašau prisiųsti Naująjį Testamentą.

Vardas

Adresas

Apie Sibirian Išvežtąjį Prof. Dovydaity

Pradžia 1-mame puslapyj

sai į šiuos, ar į kitus egzaminus, pėsčias atėjęs ir stojęs prieš komisiją su sudulkėjusiais batais, su kaimo sėrmėga..., bet nušėpinęs savo gabiais atsakymais.

MOKSLEIVIŲ STREIKAS

Sekančiais mokslo metais (1904-5), bebūdamas pirmame mokytojų seminarijos kurse, jisai buvo baustas už streiką prieš maskolį inspektorių Protopopovą, o po politinio streiko 1905 m. pabaigos, drauge su visais kitais, buvo pašalintas iš II kurso. Sekančių metų rudenį kiti studentai grįžo ir buvo priimti į mokyklą, pirma juos privertus pasižadėti daugiau prieš valdžią nekilti.

Dovydaitis buvo nepalaužiamas, ragino kitus streikuoti ir pats nebegrižo. Iš pradžių jis koki mėnesį mokytojų kun. štrimo įkurto mokykloj Višakio Rūdoje, bet kažkas įskundė rusų valdžiai ir abu vos vos išsisukė neįkliuvę, tačiau kita proga — 1906 m. — Kaune gavo paragauti maskolių policininko nagaiką...

Dovydaitis buvo kupinas jaunuoliškos energijos, įvairiomis progomis skaitė draudžiamą lietuvišką spaudą, ją platino ir siuntinėjo korespondencijas į "Vilniaus Žinias", kitus laikraščius, pliekdamas vietinius caro valdininkus už žmonėms daromas skriaudas.

VERZIASI Į MOKSLĄ

Bet jis vis ilgėjosi mokslo. Slapta mokydams lietuviškai kaimynų vaikus, patsai rengėsi iš viso gimnazijos kursą ir 1908 m. išlaikęs egzaminus (22 metų amžiaus) gavo brandos atestatą, visai gimnazijos nelankęs. Įstojo į Maskvos universiteto teisių skyrių. Jausdamasis pakankamai pajėgus, drauge norėjo tęsti studijas ir istorijos-filologijos fakultete (skyriuje). Ieškodamas leidimo kreiptis į švietimo ministerį, į patį carą, bet leidimo negavęs, lankė pamo-

kas laisvu klausytoju ir tame antrame fakultete stojęs į konkursą parašė toki mokslinį darbą, už kurį laimėjo sidabro medalį, o teisių fakultetą baigė pirmuoju laipsniu.

NAUJAS POSCKIS STUDENTUOSE

Ano laiko rusų universitetai buvo pražliugę ta kreiva pozitivizmo (bereliginė) dvasia. Dovydaitis buvo gilių studijų ir gilių įsitikinimų žmogus. Jis vienas iš pirmųjų tarp lietuvių paskelbė šūkį:

— Visą atnaujinti Kristuje, kurs virto obalsiu ateitininkų sąjūdžiui. Savo abejojančius ar ateistinio nusistatymo draugus studentus jis kviesdavo į disputus. Ginčlydavo gausiu apsiakintumu, proto lakumu išeidamas nugalėtoju jis pradėjo spiesti kaskart didesnį būrį religiją begerbiančios jaunosios moksleivių, kurių susirinkimuose skaitė referatus ir t.t.

Baigęs universitetą jis norėjo dar gilinti studijas, bet lietuvių veikėjų buvo parkviestas į Vilnių redaguoti "Vilties" laikraštį. Jo plunksnos darbas tuo nesiribojo — nebuvo patriotiško, religiją respektuojančio Lietuvos laikraščio, kuriame Dovydaitis nebūtų bendradarbiavęs.

DIREKTORIUS PRIEŠ VOKIEČIŲ UZMACIAS

Vokiečiams okupavus Lietuvą, Vilniaus lietuvių komitetas nukentėjusiems dėl karo šelpiti 1915 m. rudenį pasiuntė Dovydaity į Suvalkų apylinkes susipažinti su karo padarytais nuostoliais. Grįždamas užsuko į Kauną ir vietos veikėjų buvo įprašyta vadovauti besikuriančiai lietuvių gimnazijai. Taip jis ir liko direktorium Kaune pirmos įsteigtos lietuvių gimnazijos, kuri buvo suorganizuota "Saulės" draugijos. Kaip seniau maskoliams, taip dabar vokiečiams. Dovydaitis pasiūlydavo nutautinti kraštą. Už tai vokiečių buvo atstamytas nuo direktoriaus pa-

Tulas Ernest Ulrich, 17 m. amž., išsiliogoninėje. Jis buvo užpuoliku priištąs prie troko ir per Philadelphia miesto gatves trankomas. Keturi įtariamai vyrukai sumiti ir uždėta \$5000 kaucija. Policija tyrinėja dalyką.

reigų, bet paskiau okupantai pasitenkino išreikalavę 100 markių pabaudos.

MINISTERIS

PIRMININKAS

Vilniaus konferencija 1917 m. Dovydaity išrinko Lietuvos Tarybos nariu. Jisai buvo vienas iš tų, kurie 1918 m. vasario 16 d. pasirašė Lietuvos nepriklausomybės aktą. Lietuvos laikinajai vyriausybei atsikėlus į Kauną ir atsiųsčius M. Sleževičiui, Dovydaičiui buvo pavestas sudaryti (III) ministrų kabinetą. Taip, Suvalkijos vienkiamų auklėtinis liko Lietuvos ministeris pirmininkas. Tačiau politinio darbo jis ėmėsi tik reikalo verčiamas, jo dvasia linko į mokslinį darbą ir besikuriant Lietuvos universitetui Dovydaitis buvo pakviestas profesorauti.

BUVAU JO STUDENTU

Asmeniškai jį arčiau pažinau, kai įsirašiau studijuoti jo dėstomą palyginamosios religijos kursą. Negalėdavome atsistebėti profesoriaus darbštumu — kokios kur naujos knygos užsienyje išėina, jis pirmas mums pasakys. Jo pasakaitose buvo pertiekiami naujausi tos srities mokslo atradimai ir tuo gerėdamiesi mes studentai kartkartėmis atsidusdavome — kodėl kažkurie kiti profesorai tesinaudoja kokiais senais vadovėliais ar kitas net savo studentavimo dienų užrašais.

ATSILANKYMAS DOVYDAICIO BUTE

Studijų ir organizacijų reikalais nekartą tekdavo atsilankyti į profesoriaus butą. Dažniausiai jį rasdavau antro aukšto kambaryje prie kokio nors rankraščio bedirbantį. Čia sienų nesimatė, tik lentynų nuo lubų iki žemės, pilnos prikimstos knygos. Ant jo rašomojo stalo — lankai spausdinamų, jo redaguojamų žurnalių: "Kosmos", "Logos", "Soter" ir daugybė kitų. Juk jisai — plunksnos žmogus, parašęs gal netoli 150 ilgesnių mokslinių darbų. Neveltui jam Lietuvos universitetas buvo suteikęs filosofijos daktaro titulą.

BARZDOTASAI KALINYS

Nuo pat rusų vergijos jisai nepakentė bet kokių diktatoriškų pasinėsimų, ir kai to raugo po truputį ėmė rasti Lietuvoje, jis kaimo jaunimo (pavasarininkų) kongrese Marijampolėje pasakė tokią kalbą, kad tuometinis tautininkų režimas rado reikalingu jį uždaryti kuriam laikui į Bajorų, o vėliau į Marijampolės kalėjimą.

Barzdoto kalinio — prof. Dovydaičio fotografija vėliau buvo populiari Lietuvoje.

PO KUPIŠKIO LAUKUS

Lietuvos jaunimą jisai mylėjo be krašto ir daug dėl jo aukojosi. Atsimenu, tik reikalo verčiamas, jo buvau Kupiškėje. Rengėme angelaičių (vaikų organizacijos) kongresėlį, ruošėmės šventinti naują vėliavą. Užkietėme prof. Dovydaity į kūmus. Angelaičiai — kas gi, daugiau siai miescionukai arba kaimų piemenukai, bet ir jų pastangas profesorius neatsisako paremti, negalėdamas sau sugadinti vasaros atostogų poilį (o tokių varginimų jis turėdavo daug). Po iškilnių su paaugusiais progimnazijos moksleivių ateitininkų vadais išėjome kaimų laukais ir pačėrėmis pailkščioti. Profesorius buvo su mums, gamtamokslinio pamokas duodamas, juokaudamas.

Ir tai dar jo tos kelionės misija nebuvo baigta. Jis turėjo pasišventimo paelgetauti dėl savo pamėgtų moksleivių — mus kunigus ir kitus paprašydamas aukos:

— Reikia surengti moksleivių ekskursiją garlaiviu, trūksta lėšų... — kalbėjo jisai.

ATSIMINIMAI IS VIE-NOS EKSURSijos

Moksleivius jis aištrinau mėgo. Jūs auklėjo pavyzdžiu, žodžiu ir yoku. Atsimenu, kuriais tai metais su geru būriu moksleivių buvome išvykę į pušynus netoli Panevėžio. Sėdėjome ratu ant samanyknės. Mergaitės keitė plokšteles ant skardžiai begriežiančio patefono. Kažkaip nukrypo kalba į praktiškąją gyvenimo pusę, apie siuvimą. Prof. Dovydaitis erzindamas moksleivę pratarė:

— O, tos moderniškios mergaitės! Jos nemoka adatų valdyti, išskyrus patefono adatas...

Jis nemėgo nė madų "tiranijos". Atsimenu, kai ir Lietuvos mergaites pasiekė užsidegimas išlaikyti savo liesą figūrą (gal dėl to gimnazistes berniukai ir pravardžiuodavo "silkmis"), prof. Dovydaitis parašė straipsnį apie korupulentiską (kūningas - riebesnes - moteris), kurios savo darbais pelnė vietą istorijoje.

"SEKRETAS" IS PROFESORIŲ KAMBARIO

Būdamas kproštus mokslininkas, gausus rašytojas, nenuilstamas visuomenininkas, jis kartu buvo ir gilaus tikėjimo žmogumi. Visiškai nebuvo naujieną jį pamatyti su moksleiviais, su darbininkais klūpintį prie Dievo stalo. Atsimenu, kartą seminarijoje įsilinkau į profesorių kambarį. Pavargęs sofoje pusiau gulintis sėdėjo prof. Dovydaitis. Iš įpratimo, taip kaip mes kreipdavomės į savo profesorius kunigus ir jį pradėjau kalbėti:

— Atsiprašau, kunige profesoriau... Dovydaitis šyptelėjo ir atsiliepė:

— Gal būt didelės klaidos ir nepadarėi...

Mes visi jautėme, kad savo sieloje jis — kaip kunigas. Jis ilgėjosi kuo daugiau taurių kunigų. Atsimenu per vieną paskaitą prabilo:

APIE RELIGIJĄ IR KULTURĄ

Panevėžio Eucharistiniame kongrese jisai kalbėjo į minias, kodėl Kristus pasirinko savo meilę pareikšti per Eucharistiją. Kristus jam buvo didžioji, gailinanti jėga. Dar 1936 m. "Ryte" (Nr. 105) jisai rašė:

— Dideli buvo visuomenės auklėtojai Sokratas ir Platonas, bet nebuvo, nėra ir nebus didesnės žmonijos persiauklėjimo principų skelbėto ir tų principų gyvendintojo savo paties gy-

Lietuvų Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

(Pradžia 4 pusl.)

km., Molėtų val., Utenos aps.

RACIONIENE - Narkevičiūtė, iš Naumiesčio, Suvalkijoje turi aštuonias dukteris, kurios rodos jau išteklėjusios, lankėsi Lietuvoje apie 1937-38 m., gyvena rodos Bostone.

RAPŠEVIČIUS, Petras, sūnus Prano, iš Stulgiškių km., Panevėžio aps., gyv. Čikagoje.

RAUDŽIUS (Rodgers), Petras, gyv. Douglas mieste.

RAULINAITIS, Jurgis, iš Laumėnų km., Aukšt. Panemunės val., Kauno aps., gyv. New Yorke, turi mėsos krautuvej.

RAUSTYS, Pranciškus, ir Vincentas ir Raustys, Liucija,

venimu ir mirtimi, kaip žmonijos Gelbėtojas Jėzus Kristus. Kur Kristaus skelbtieji principai gyven-dinami, ten visuomenės santvarkos problemos yra išsprendžiamos be karų ir revoliucijų. O jei Kristaus mokslas negyvendinamas, tai ne jis kaltas."

Kristų jis laikė pasaulio valdovu, karaliaujančiu nuo kryžiaus, su erškėčių vainiku ir kitaip Kristų Karalių besivaizduojantiems, jis rašė straipsnį: "Kam Jį apkarstote tironų insignijomis?" Religiją jis laikė kultūros ramsčiu. Savo atvirame laiške į Lietuvos mokytojus, išspausdintame "Lietuvos Mokykloje" (1930 m., 407 pusl.) jis skelbė:

— Skelbti religijai kovą kultūros vardu — tai pridėti kirvį prie pačių kultūros šaknų."

KUR JIS?

Tas mūsų mielas mokslininkas, nepaperkamasis liaudies draugas, nenuilstantis darbo žmonių prietelis prof. P. Dovydaitis buvo mylimas Lietuvos inteligentų ir darbininkų. Jis buvo įtakingas ir dėl to bolševikai jį išvežė į tolimą ištremimą. Šiemet priepuola antra, liūdna, suka-k-tis — penkeri metai nuo išvežimo. Niekas nežino, kur jis yra ir ar tebėra dar gyvas, bet tos kruvinos skriaudos prisiminimas prieš šį nuosirdų lietuvių uždegą mus naujiems žygiams už Lietuvos išlaisvinimą iš kruvinai raudonų okupantų.

Dr. J. Prunskis.

iš Draginių km., Papilės val., Šiaulių aps.

RIKMANAS, Augustas ir seserys, kurių viena Bylienė, kię iš švėkšnos val., gyv. Georgetown.

ROMIKAITIENĖ - Čiupytė, Veronika, iš Jurbarko val., Rašėnių aps.

RUZINSKAS, Jonas ir Kle-mensas, sūnūs Jono, kię iš Kėdainių aps.

RYLŠKIS, Jonas, sūnus Liudviko, iš Linkmenų val., Švenčionių aps., gyv. Pittsburgh, Pa.

SABALIAUSKAS, Domininkas, Pranas ir Juozas ar Jonas, iš Rotalių km., Jurbarko val., gyv. Čikagoje. Domininkas gyvena 2025 Canalport Ave.

SABIENĖ - Bukauskaitė, Ursulė, iš Alvitto val., Vilkaviškio aps., gyv. Bostone.

SABONIS, Kazys ir Sabonaitė, Marijona, kurios išteklėjusios pavardė nežinoma, iš Alinkos km., Kietaviškių val.

SAKALAUSKAS, Jurgis ir jo sesuo Ona Sakalauskaitė, brolis ir sesuo Marijonas.

SAUKA, Antanas' iš Kišiniškių km., Alvitto val., Vilkaviškio aps., gyv. Cliffside, N. Y.

SAVICKAITES, seserys Katrės Palevičienės, iš Varėnos v., Alytaus aps.

SAVICKAS, Zigmas, gyvenęs Dayton, Ohio.

SCESNOLEVICIUS (Schenol), Leonas, iš Alytaus.

SEKEVICIENĖ - Gerulaitytė, Magdalena, iš Liukių km., Vištyčio val., Vilkaviškio aps.

SELVESTRAVICIUS, Jonas ir Vincas, broliai Zuzanos Mickevičienės, iš Alytaus aps., gyv. New Yorke.

SENKUVIENĖ - Demikytė, Elzbieta, gyv. Nanticoke, Pa., 408 E. Grand St.

SIELYLA, Augustas, iš Pėlesos km., Rodūnės v., Lydos aps., gyv. Philadelphiaje ar Čikagoje.

SINIUS (Sinevičius), Henrikas, iš Švenčionių val., Vilniaus krašto.

SMALIUTĖ, iš Pajevonio km., Vilkaviškio aps.

STANCIKAS - Šumskytė, Ju-lė ir vyras Justinas, gyv. Čikagoje, 6729 So. Campbell Ave.

STANEVICIUS, Antanas, gyv. Summit, N. Y. ir Stanevičius, Domininkas, gyv. New Yorke.

Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti:

CONSULATE GENERAL OF LITHUANIA
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.
(Bus daugiau)

Lietuviški Kalėdiniai Atvirukai

Kalėdų ir Naujų Metų Proga

Pasveikinkite Gimines, Prietelius ir Pažįstamus Siųsdami BALF'o išleistus gražius Lietuviškus Kalėdinius Atvirukus Aštuonių Didelių, Keturiom Spalvom Rinkiny (Iliustruoti Atvirukai — Keturių Rūšių Po Du) KASTUOJA UZ PENKIUS DOLERIUS (\$5.00). GAUNAMA SESI RINKINIAI (48 ATVIRUKAI) Visas Gautas Pelnas Eis Vargstantiems Lietuviams Tremtiniams Selpiti.

UŽSAKYMAS

United Lithuanian Relief Fund
19 W. 44th St.,
New York 18, N. Y.

GERB.:

Prašau atsiųsti man rinkinius Lietuviškų Kalėdinių Atvirukų, už kuriuos čia įdedu \$.....00 — ☐ Pinigais;

☐ Čekiu; ☐ Money Order.

Vardas ir Pavardė

Gatvė ir Numeris

Miestas

Jung. Valstybių Laivyno Sekretorius James Forrestal (kairė), uždeda Medal of Merit, pasižymėjusiam karo metu darbuotojui John H. Lofland, kuris Laivų Taisyimo darbuose daug prisidėjo su savo patyrimu.

KAS GIRDĖTI LIETUVŲ KOLONIJOSE

"Keleivio" bendradarbis Peter Miliauskas labai nusivilęs savo draugu Domininku Jusiu. Peter Miliauskas apsisistojęs pas keleivčius, o D. Jusius grįžo pas bimbinius. Abu kurį laiką buvo sklokininkai, "papės" Leonas Pruseikos pasekėjas. Leonas Pruseika, apgailėjęs savo nusikaltimus, gavo Bimbos atleidimą ir grįžo skleisti rusų propagandą. Jį pasekė ir D. Jusius. Todėl dabar Peter Miliauskas ir kelia Jusiu klausimus "Keleivyje": "Ar atsimeni, Domininkai, kaip mudu dėkavojom Leonui Pruseikai, kada jis mums aiškino "Laisvės" (rusų propagandinio laikraščio. Red.) slapybes ir pasakojo, kad tas laikraštis yra tikrai rusų propagandos laikraštis ir tarnauja svetimai valstybei? Aš ir šiandien esu dėkingas Leonui Pruseikai už jo pasakytus teisybės žodžius, o ką mano Domininkas Jusius?"

Niekas kitas taip gerai nepažįsta mūsų tautos išgamų komunistų, kaip tie, kurie bendrai veikė su komunistais prieš Lietuvą, kada ji buvo nepriklausoma. Tais laikais ir keleivčiai buvo bendrais frontininkais.

CAMBRIDGE, MASS.

Lapkričio 17 d., Cambridžiujė įvyko N. A. Federacijos Apskr. suvažiavimas. Suvažiavimas nors ir neskaitlingas, bet praėjo su pakilusia dvasia. Buvo nusiskusta organizacijos neveiklumu, bet Centro pirmininkas p. A. Kneizys paaiškino, kad po šių metų Kongreso tikimės daugiau gyvyumo skyriuose. Pagyvinimui Federacijos veiklos numatytas prakalbų maršrutas, su keliaujančiu "Liaudies Universitetu", kun. P. M. Juro vadovybėje. Maršruto darbas ir jo pravedimas, pavestas valdybai, kuri jau stropiai rūpinasi jo sutvarkymu. Valdyba ir kitiems metams liko ta pati, tik išrinktas, naujas išdėstas Norwood.

"Darbininko" Knygyne Galite Gauti Šias Knygas

SVENTASIS RAŠTAS — NAUJASIS TESTAMENTAS

J. E. Arkiv. J. Skvirecko vertimas. NAUJASIS TESTAMENTAS apima visas keturių evangelijų knygas; Apaštalių Darbų aprašymą; laiskus Apaštalių: Sv. Pavlo, Sv. Jokūbo, Sv. Petro, Sv. Jono, Sv. Judo ir gilių ateinančių iš ano pasaulio dalykų Aprašymą, surašytą apaštalo Sv. Jono. Naujame Testamente yra surašyta Viešpaties Jėzaus darbai ir stebuklai.

SVENTŲJŲ GYVENIMAI — SKAITYMAI Kiekvienai Dienai

Knyga turi netoli 1000 puslapių, gausiai paveiksluota, puikiais, stipriais apdarais su aukso kryžium ant viršaus. Kaina tik \$4.00.

ANGLISKAI-LIETUVISKAS ŽODYNAS (English-Lithuanian Dictionary)

Mes siūlome jums Angliškai-Lietuvišką žodyną, kuris yra laikomas vienas iš geriausių. Jo formatas dydis: 6 coliai per 4". 400 puslapių; kietais, stipriais auksu apdardais. Pardavimas po \$4.00; dabar mes jums siūlome bargeną — atiduodame už \$3.00.

"VAI LEKITE DAINOS" — Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

Paruošė KUN. J. DABRYLA. Papildytą rinkinį išleido kun. Pr. Juras. Knyga 220 puslapių, nedidelio formato. Telpa 233 gražiausios populiariausios liaudies dainos. Kaina 75c. KAIP TAPTI AMERIKOS PILIEČIU?

Tai yra labai naudinga knygtė, kuri daug padės tiems, kurie ruošiasi gauti Amerikos pilietybės antruosius popierius. Joje yra trumpai suglausti klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Knygtė mažo formato. Gali moteris ją įsidėti į ridikulį (pocketbook). Didelės raidės, spauda aiški. Kaina 25 centai.

KATEKIZMAS — Anglų ir Lietuvių Kalbomis

Parasė kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Kadangi mūsų išeivijos vaikų dalis gimtosios kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalba. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas — lietuvių. Klausimai ir atsakymai trumpi ir lengvūčiai. Kaina 20c.

"VYTIS IR ERELIS"

Parasė Jonas Kmitas. "Vytis ir Erelis", apysaka iš lietuvių kovų su lenkais ir bolševikais. Knyga turi 376 pusl., be galo įdomi. Šią knygą pradėjęs skaityti nepaleisi iš rankų iki visos neperskaitysi. Kaina \$2.50.

"DARBININKAS"

366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

Tūlas Joseph Corey, iš Wilmington, Calif., žiūri į savo naujai gimusį sūnų, San Pedro General ligoninėje. Jis nusprendė nerinkti sūnui vardo, bet palikti, kad paaugęs sūnus pats pasirinktų.

pavadinta "Anelės Bapka". Petras Janušauskas kartu su savo gera močiute Michalina pradėjo lankyti Los Angeles krautus ir surinko puikių fantų bazarui. Per bazarą tas darbuotis Petras visur dirbo ir jam tikro patarė: "Ir prie pečiaus ir prie svečio". Labai geras pagelbininkas buvo taip pat ir Juozas Šalčius iš Chicago.

Seimininkės: Emil. Mitkienė, O. Ačienė, Anel. Balokovienė, M. Varkalienė, J. Norvilienė ir M. Janušauskienė iškepė kumpių, kalakutų, dešrų, kugelių... i rvisi, kurie atėjo į bazarą, skaniai pavalgė, ir būdami gerame ūpe, praleido nemažai pinigų, bandydami savo laimę.

Lankytojų dėka susidarė graži suma pinigų, kuri iš anksto buvo paskirta naujos bažnyčios statybai. Toji suma žymiai padidėjo, nes Elzbieta Morkienė paaugojo \$100, o Anelė Gvaldaitė pridėjo antrą \$100. Taip pat prisidėjo visi, kurie pirkė bilietus, o tokių geradarių buvo visoje Amerikoje. Tokiu būdu naujos bažnyčios statybai susidarė \$2000 dolerių. Šią sumą pridėjus prie pernykčių sutaujų — jau turime iš viso 4000 dolerių. Ilgai nelaukdamas, užpirksiu naujos bažnyčios statybai vietą. Labai prašyčiau geradarių atsiųsti savo vardą su pažadu, kiek manote paaugti naujai bažnyčiai. Pasiremiamas Jūsų pažadais galėsiu maždaug spręsti kokią bažnyčią galima bus statyti.

Nors gal ir nesulauksiu to momento, kada bus šventinama naujoji bažnyčia, bet norėčiau koregiuoliau pašventinti bent pamatus. Pradėtąjį mano darbą užbaigs mano pagelbininkai.

Ta pačia proga turiu viešai padėkoti visiems, kurie paaugojo fantų bazarui, ypatingai moterims paaugėjusioms savo rankų darbais: O. Brizgelienė, Pr. Bruzgienė ir McNill, o Jul. Kurkiui už paaugėjimą dviejų kanarkų. Didelis ačiū bielių pardavėjams: Ant. Bruzgai ir ponai ir Anel. Šleinienei.

Bazaro prisiminimui dalyviai buvo nufilmuoti. Toji filma gal po daugel metų primins Los Angeles lietuviams, kaip buvo kuriama naujoji bažnyčia. Dėkoju J. Macernienei, kuri negalėdama sulaukti mūsų bazaro, paaugojo \$10. Ir žadėjo žymiai paremti naujosios bažnyčios statybą.

Šiandien sutikau mūsų prekybininką R. Kalinauską, kuriam pasakiau, kad naujos bažnyčios statybai jau turiu \$4000, bet reiktų pradžia dar vieno tūkstančio ir išgirdau malonią žinią, kad bus ir penktasis.

Manau, kad visiems, kurie pirkote bilietus, įdomu žinoti, kiek numeriai laimėjo dovanas. \$100 laimėjo No. 184; \$75 — No. 2482; \$50 — No. 9200 ir \$25 — No. 3111. Laimėtojus sveikinu ir dėkoju už prisidėjimą prie gero darbo. Už visus geradarius pre Marijos Nekalto Prasidėjimo šventę, gruodžio 8 d., bus atlaikytos iškilmingos sv. mišios.

Be to, aš prašau visų, kurie esate prielankūs mūsų parapijai ir norite naujos bažnyčios, prisidėkite prie mūsų sumanymo ne tik pinigais, bet ir maldomis. Vienas asmuo žadėjo paaugti mums daug pinigų, jei Dievas palaimins jo gerą sumanymą.

Mes turėsime į Marijos Nekalto Prasidėjimą Noveną, kad per Marijos užtarimą greitai galėtume pastatyti naują didingą bažnyčią.

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

Draugijų Konferencija Gruodžio 8 Dieną New Yorke

Gruodžio 8 d., sekmadienį, šaukiama svarbi New Yorko ir New Jersey draugijų konferencija New Yorke, Manhattan Center, 311 W. 34 St., prie 8th Ave.

Posėdžiai prasidės 1:30 val. po pietų.

Konferencija šaukiama svarbiu tikslu — New Yorko ir apylinkės lietuviams prisidėti prie Lietuvai Gelbėti Vajaus, kurį paskelbė Amerikos Lietuvių Taryba, iš Europos prašoma Lietuvos išlaisvinimui vadovaujančių grupių.

Per šį vakų, kuris baigsis 1947 m. vasario 16 d., reikia sukelti 250,000 dolerių Lietuvos išlaisvinimo tikslams.

New Yorko Lietuvių Taryba kviečia visas draugas siųsti konferencijai atstovus su aukomis gruodžio 8 d.

Kadangi bus svarbių pranešimų, tai plačioji visuomenė taip pat kviečiama atvykti į Konferenciją.

kokie numeriai laimėjo dovanas. \$100 laimėjo No. 184; \$75 — No. 2482; \$50 — No. 9200 ir \$25 — No. 3111. Laimėtojus sveikinu ir dėkoju už prisidėjimą prie gero darbo. Už visus geradarius pre Marijos Nekalto Prasidėjimo šventę, gruodžio 8 d., bus atlaikytos iškilmingos sv. mišios.

Be to, aš prašau visų, kurie esate prielankūs mūsų parapijai ir norite naujos bažnyčios, prisidėkite prie mūsų sumanymo ne tik pinigais, bet ir maldomis. Vienas asmuo žadėjo paaugti mums daug pinigų, jei Dievas palaimins jo gerą sumanymą.

Mes turėsime į Marijos Nekalto Prasidėjimą Noveną, kad per Marijos užtarimą greitai galėtume pastatyti naują didingą bažnyčią.

Prel. J. Maciejauskas.

Juozas Kasinskas

Inc.

LAIKOTUVIŲ DIREKTORIUS

602 Washington Blvd.

BALTIMORE 30, Md.

Tel. Lexington 8595

Limosinai dėl visokių reikalų.

Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Konferencijoje kalbės Dr. P. Padalskis, neseniai atvykęs iš Europos, adv. W. Laukaitis ir kun. J. Balkūnas.

Draugijos ir paskiri asmenys prašomi gausiai dalyvauti šioje konferencijoje gruodžio 8 d., Manhattan Center New Yorke.

NEW BRITAIN, CONN.

Bankietas Karius Lietuvius Pagerbti

Lapkr. 24 d., Lietuvių svetainėje, Park St., New Britain įvyko bankietas visus New Britain'o veteranus pagerbti 5-tą valandą vakare. Svetainėje prisirinko arti 500 karių, giminių ir Gold Star motinų. Po skausaus valgio prasidėjo programa, kurią vedė kun. Juozas J. Matutis.

Sv. Cecilijos choras, p-nios Degutienės vadovybėje, puikiai išpildė keletą dainų ir Amerikos ir Lietuvos himnus. Kun. Matutis pasveikino publiką kun. M. A. Pankaus, Sv. Andriejaus parapijos klebono; vardu, kuris negalėjo pribūti. Juozas Covalesis, Jr., City Building Commissioner, atstovavo Miesto mayorą Henry J. Gwiazda, kuris dėl blogos sveikatos taip pat negalėjo pribūti. Laiškas nuo naujai išrinkto Governor James L. McConaughy buvo perskaitytas.

Principaliu kalbėtoju buvo kun. Jurgis Vilčiauskas, dabartinis vikaras Sv. Marijos parapijos, Union City, Conn. Karo metu kun. Vilčiauskas buvo kapelionas kariuomenėje ir turėjo kapitono laipsnį. Savo kalboje pabrėžė faktą, kad "kariai turėtų susiorganizuoti ir dirbti vieningai tautos gerovei". Kaip karo metu visi ejo ginti savo kraštą, taip pat dabar visi turėtų energingai susiburti ir kovoti už taiką. Jau metas praėjo," sakė kun. Vilčiauskas, "ir vis nėra taikos". Bolševikai pasirodė esą didesni priešai pasaulio taikai su savo "iron curtain" Europoje, kaip ir buvo naciai. Bolševikai ardo ekonominį gyvenimą Amerikoje, organizuodami streikus, ne kad galėtų pagerinti darbininkų medžiaginį gyvenimą, bet tam, kad gauna nurodymus iš Maskvos". Publika daug kartų pertraukė jo kalbą savo aploidsmentais. Taip pat trumpai kalbėjo adv. Algirdas Politis, Assistant Corporation Councilmanas. Jis pasiūlė ir buvo priimta rezoliucija, kuri pasiūsta State Departmentui, Washington, pasmerkti ir

protestuojanti bolševikų žiaurumą Lietuvoje, taip pat ir reikalaujanti, kad būtų Lietuvai sugrąžinta laisvė ir nepriklausomybė. Iš eilės kalbėjo Jonas Stokes iš Waterbury, State Komanderis Lietuvių Legiono Connecticut Valstybėje; Major Nevulis, M. D. ir Lt. Komanderis Edvardas Nevulis (broliai) ir Doktoras Juozas Janis iš Hartfordo. Tai buvo viskas suruosta tam, kad New Britainiečiai turėtų progą parodyti lietuviams veteranams mūsų kolonijos pagarbą ir tirti širdingą ačiū jiems už jų milžiniškus nuveiktus darbus, ginant savo kraštą, Ameriką. Publika taip pat atsistojo ir laikėsi ramiai vieną minutę, pagerbdami vie-nuoliką karių atmintį, kurie herojingai žuvo karo metu. Po programos prasidėjo šokiai.

Sekmadienį, lapkričio 24 d., Sv. Andriejaus par. bažnyčioje, 11 val. rytą kun. Bronis Bensevičius atnašavo militariškas mišias mūsų parapijos žvusių karių atminčiai. Mišiom tarnavo savo uniformose Jonas Riktoraitis, kuris tarnavo Amerikos laivyne, ir Charles Kukel, kuris tarnavo Unites States Marines. Mišiom užsibaigus, Sv. Cecilijos choras sugiedojo, vargonams grojant, Amerikos ir Lietuvos himnus, kas padarė labai gražų įspūdį.

Šeštadienio vakare Sv. Vardo draugijos nariai turėjo "smoke-rį" parapijos svetainėje. Pribuvo gražūs būrelis žmonių. Laimingieji gavo tris kalakutus ir kitus daiktus. P-lė Irene Eidentaitė ir Herbert Lang pasirodė su šokiais ir išpildė labai gražiai įvairius šokius. J.J.M.

KEARNY, N. J.

Sv. Onos draugija rengia savo metinį kortavimo ir bingo vakarą šeštadienį, gruodžio 7, Sv. Vardo salėje, 6 Davis Ave., Kearny, N. J., 7:30 val. vak. Įžanga 50c. Bus gražūs prizai ir taip pat bus duodamas durų prizas. Seimininkės pavaišins atsilankčius užkandžiais.

Lietuvius Juozas Guzevičius iš No. Arlington, N. J. yra garbingai atleistas iš tarnybos po penkių metų kariuomenėje.

Veteranai stengiasi jam išgauti aukščiausį medalį, būtent, "Congressional Medal of Honor", už jo didvyriškus pasižymėjimus karo metu. Per karą Juozas buvo žinomas kaip "one man army", nes per tris dienas Vokietijoje jisai suėmė 89 vokiečius, virtuvės trokš, komandos vagoną, išmušė kulkosvaidžių lizdą, ir užėmė komandos postą. Jaunas lietuvis buvo sužeistas Velykose, 1945, ir buvo Woodrow Wilson General Hospital, Staunton, Va. Bet dabar pasveikęs grįžo namo.

Visi lietuviai linki Juozui malonaus civilio gyvenimo. A.E.S.

PATERSON, N. J.

Mūsų kolonija pastaruoju laiku turėjo keletą naujenybių. Lapkričio 6 d. apsigyveno mūsų parapijoje mūsų klebono kun. Kintos pakviestas kun. J. Klumbis, tik šią vasarą parvykęs iš Europos.

Parapijiečiai džiaugiasi susilaukę antro kunigo ir įdomiausi jo pasakojimais apie Lietuvą ir apie lietuvių tremtinių gyvenimą Vokietijoje.

Ypač džiaugiasi Burokų, Dutkų, Stasiukaičių ir Milinavičių šeimos, nes kun. Klumbis atvežė jiems labų dienų nuo jų giminių, gyvenančių Vokietijoje Fuldos Lietuvių stovykloje.

Lapkričio 10 d. mūsų veiklios ir sumanios sodalietės suruošė kortų vakarą. Parapijos salė buvo pilnutėlė.

Mūsų sodalietės ne tik veiklios, bet ir labai dosnios. Jos net 110 dolerių paskyrė parapijos reikálams: 50 dolerių naujosios svetainės fondui, 50 dolerių bažnyčios dažymo išlaidoms padengti ir 10 dolerių altorių papuošimui.

Lapkričio 17 d. mūsų šaunūs vyčiai turėjo sportiškas varžybas su Newarko vyčiais. Varžybos praėjo linksmoji ir draugiškoji nuotaikoj.

Tą pačią dieną vakare klebonas kun. Kinta parodė parapijos salėj naujų gražių filmų.

Parapijiečiai dėkingi kun. klebonui už tokias dažnas pramogas, nes jos netik palinksmina, bet ir duoda progos visiems su-seiti ir pasišnekučiuoti. A.S.

Tėvų Pranciškonų Misijos 1946 m.

Chicago, Ill. — Svenč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo par., Nekalto Prasidėjimo novena, rekolekcijos ir Tretininkų vizitacija, lapkričio 29 d. — gruodžio 8 d. Tėv. Leonardas Andriekus, O.F.M.

Kingston, Pa. — Svenč. P. Marijos parapijoje, 40 Valandų at-laidai, gruodžio 1—3 d. Tėv. M. Stepaitis, O.F.M.

Waterbury, Conn. — Sv. Juozapo parapijoje, Svč. P. Marijos Nekalto Prasidėjimo Triduum, gruodžio 6—8 d. Tėv. Petras Baniūnas, O.F.M. ir Tėv. Modestas Stepaitis, O.F.M.

FRANCISCAN FATHERS

Mount St. Francis
Greene, Maine.

Novena

Ką tik išėjo iš spaudos Novena Aušros Vartų Dievo Motinos garbei. Pradžioje novenos įdodžių lizdą, ir užėmė komandos postą. Jaunas lietuvis buvo sužeistas Velykose, 1945, ir buvo Woodrow Wilson General Hospital, Staunton, Va. Bet dabar pasveikęs grįžo namo.

"Darbininkas",
366 W. Broadway,
So. Boston 27, Mass.

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

"VAI LEKITE DAINOS"

Paruošė Kun. J. Dabryla
Papildytą Rinkinį Išleido
KUN. P. M. JURAS

Knyga turi 220 puslapių, nedidelio — maldaknygės formato. Labai paranku kišenėje nešioti. Joje telpa 233 gražiausios dainos. Kaina 75c. Užsakymus siųskite:

DARBININKAS

366 West Broadway So. Boston 27, Mass.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Aukos. Metinėje rinklaivoje kuriai sudėjo, salėje — \$110; bažnyčioje — \$378.51.

Mokyklų fondan pasakavo p. Ivaškiešius tautinių šokių grupę \$25, N.N. \$5.

Bažnyčios taisy aiškavo Motiejus Trečiokas \$10, Stasys Kristaponis \$5, ir Aleksandras Styga \$5.

Lankėsi pirmininkas. Lapkr. 23 d., atsilankė Bostono apylinkėn Balf pirmininkas kun. dr. J. Končius. Jis davė svarbių pranešimų ir nurodymų, atliko Arkivyskupą R. J. Cushing, D. D., Kongresmaną McCormack ir kun. J. Švagždį. Kun. Pirmininkas buvo apsiėjęs So. Bostono lietuvių parapijos klebonijoje. Čia jį atliko kun. Pr. Juras.

Kiekvieno pasirodymu kun. dr. Končius daro labai gražus įspūdį. Visi džiaugiasi jo pasirodymu visuomenės labui ir labai sekminga šalpos darbuote. Geriausias kloties, pirmininkas, jūsu keblame darbe.

Lapkr. 23 d., apsiėdė Alfonsas.

DAKTARAI

Tel. Trowbridge 6330

J. Repshis, M. D.

(REPSHIS)

Lietuvės Gydytojas

278 Harvard Street

Kampus Inman arti Central Sq. CAMBRIDGE, MASS.

Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

IVAIROS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY

REAL ESTATE & INSURANCE

414 W. Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Office Tel. So. Boston 0948

Res. 37 Oriole Street

West Roxbury, Mass.

Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Alų ir Toniką

Mes turime 11-kos rūšių alaus ir įvairių tonikų. Mes alų ir toniką pristatome vestuvėms, į namus, krikštynoms, parems ir piknikams. Patarnavimas skubus ir mandagus. Šaukite:

BORIS BEVERAGE CO.

J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai.
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave.,

Islington, Mass.

Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Geriausia Užteiga Vyrams ir Moterims yra

SOUTH BOSTON CAFE

Vincas Balakonis, Savininkas.

Pagamina gerus lietuviškus pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.

258 West Broadway,

South Boston, Mass.

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke Paieškomi Asmenys:

SNIUTIENĖ - Žemaitė, Julija - Liudija, iš Kybartų v. STAPANAUSKAS, Jonas ir Kazys, iš Sausininkų km., Bartininkų v., Vilkaviškio aps., Kazys buvo graborius.

STASIUKAITIS, Vincas, iš Saraščių km., Deltuvos val., Ukmargės aps.

STASIUNIENĖ - Sergautytė, Liuda, sesuo Petro, iš Panevėžio aps., vyraus Antanas Stasiūnas, ir vaikai Jonas ir Adėlė Stasiūnai.

STAŠYS, Romualdas ir Pranas, iš Pandelio val., Rokiškio a. STAUGAITIS, Jonas, iš Marjampolės aps., buvo vedęs Oną Apanavičiūtę, kuri jau mirusi, spėjama gyvena Kanadoje.

STEPANAUSKAS, Juozas, iš Meistų km., Naumiesčio val., šakių aps., gyv. Brooklyne.

STRELKAUSKAS, Juozas, Kazimieras ir Vladislovas, gyv. Chicagoje.

STRIPINIS, Pranas, Juozas, Julijona ir Stanislovas, iš Ylaikių val., Mažeikių aps. turėjo įmonę "plumbing, painting and repairing".

Pilgrim Squash Pie

Here it is! The flavor-packed Squash Pie you dream about! Flaky, tender crust...fragrant spiced, velvety-rich filling, given a flavor-plus by the brown sugar. You can use pumpkin instead of squash, if you prefer. But don't wait until Thanksgiving—clip the recipe now and treat the family soon.

Pilgrim Squash Pie
1 1/2 cups canned or cooked squash or pumpkin
1 cup brown sugar
1/2 teaspoon salt
2 tablespoons cinnamon
1 teaspoon ginger
2 tablespoons molasses
3 eggs, slightly beaten
1 cup evaporated milk
1 unbaked pie shell
Mix squash, sugar, salt, spices, and molasses... Add eggs and milk and mix thoroughly... Pour mixture into unbaked pie shell... Bake in hot oven (425°F.) 40-45 minutes, or until knife inserted comes out clean.

Spry Pie Shell (UNBAKED)
Mix 1 1/4 cups sifted all-purpose flour and 1/2 teaspoon salt. Measure out 3/4 cup Spry.

Step 1 for Tenderness—cut in about 3/4 of the Spry with pastry blender or two knives until as fine as meal.
Step 2 for Flakiness—cut in remaining Spry to size of large peas.
Sprinkle 2 1/2 tablespoons cold water over mixture. Mix thoroughly, with fork, into dough. Shape, with fingers, into smooth, flat round. Place on floured board; with floured rolling pin, roll toward edge with successive light strokes, keeping dough round while rolling. Roll into circle 1/2 inch thick, a little larger than pie pan. Place dough in 9-inch pie pan, pat with piece of dough to fit pastry into pan. Trim pastry 1 inch larger than pan; turn back edge. Flute rim.

PERKELTAS

Šiominis dienis kun. A. Janušonis iškeltas iš šv. Juozapo parapijos, E. Pepperell, Mass., ir paskirtas asistentu į šv. Petro parapiją, E. Gloucester, Mass.

Išsiųsta Dar Du Siuntinėliai Dovanėlių

Pereitą savaitę Vytes, Choris-tės ir Sodaliets, paragintos So. Bostono par. klebono kun. Pr. Virmausko, kad atsiųptų į kun. kapeliono K. Jenkaus prašymą, prisiųsti Lietuvos pabėgėlių vaikams Kalėdoms dovanėlių, dar pasiuntė du nemažus siuntinėlius. Juose buvo drapanėlių ir šiaip dalykėlių. Su aukomis prisidėjo: Kun. Pr. Virmauskis, E. Kleponienė, p. H. Wallace (Valienė), O. Petruitytė, p. O. Galy, p. A. Perkins (Valiūtė), N. Pechulis, Lucy Markuns, J. Petrauskas, R. Glienckytė, P. Zibutyte, G. Grabijolienė, A. Petrutienė, M. Valiūtė, O. Valienė, p. S. Gudas, A. Grabijolūtė ir O. Grigaliūnienė ir \$1.00. Sirdingai acit!

STUPURAS, Pranas, sūnus Martyno, iš Papilės val., šiaurės aps., gyv. rodos Cambridge. SUKITIENĖ - Apanavičiūtė, Pranė, iš Būbelių val., šakių a. ŠATONAS, Jurgis, ir šatūnaitės, Monika ir Veronika, gyv. Chicagoje.

ŠIDLAUSKAI, lankėsi Palangoje ir ten susipažino su orkestro vedėju muziku Bronium Jonu.

ŠIDLAUSKAS, Pranas, sūnus Domo, iš Vabalninko val., Biržų aps., gyv. rodos Bostone, dirbo kepykloje.

SILERIENĖ - Gudaitytė, Marė, iš Degūčių km., Naumiesčio val., Tauragės aps.

SILINSKAS, Kazys, iš Molėtų km., Malėtų v., Utenos aps., turėjo restoraną.

SIMAITIS, Juozas, gimęs Amerikoje.

SIMKUS, Kazimieras, iš Kalnėnų km., Jurbarko val., Raseinių aps.

SLEPIKAS, Steponas, iš Švedų km., Malėtų v., Utenos aps., turėjo restoraną.

SNEIDERAITIS, Jonas, iš Gargždų, Kretingos aps., ir Šneideraitis, Augustas, iš Šilalės, Tauragės aps., sūnus Jono ir Elzės Šliupaitės. Augustas buvo vedęs Žiliskytę. Abu kurį laiką gyveno Kanadoje. Jonas vėliau gyveno Brooklyne, 220 Leonard St.

SUTIKIS, Pranas, brolis Kazio, gyv. Worcester.

SULINSKAS, Jonas, gyv. Detrote, ir šulinskas, Vincas, gyv. rodos Wilkes-Barre, broliai Veronikos.

SULSKIS, Antanas ir kiti sulskiai.

SUMSKIS, Aleksas ir Aleksandra, gyveno Chicagoje 6729 So. Campbell Ave.

TALUNTIS, Augustas, iš

Svenčionių aps., gyv. Chicagoje. TAMASAUSKAS, Antanas, iš Rudesos km., Molėtų val., gyv. Clevelande. TAMULEVIČIUS, Jonas, iš Paliepių km., Raseinių aps. TISKO - Hermanavičiūtė, Skolastika. TRUNCAITIENĖ - Stepanavičiūtė, Petronėlė, iš Meistų k. Naumiesčio val., šakių aps., gyv. Brooklyne.

TUMAS, Bronius, iš Sudaikių km., Ukmargės aps., gyv. Pittsburghe.

UMBRASAS, Petras, Anupras, Antanas ir Krisius, iš Dukšto val., Zarasų aps., pirmieji trys gyv. Detrote, o Krisius Chicagoje.

URBAN, Barbara, gyv. Worcester, Mass., ir jos duklė Helen Bedford.

URBANAVICIENĖ, Petrė, gimėnaitė ar pažįstama Onos Čemerkiūnės - Šironaitės.

URBIOTĖ, Marija ar Monika, iš Babininkų km., Simno val., Alytaus aps.

UZUBALIS, Kazys, gyv. Rockford, Illinois.

VABUOLAS, Antanas, brolis Jono, gyv. Pittsburghe ar Sheandoah, ar Mahanoy City, Pa.

VAICIULEVICIENĖ - Ver-

bickaitė, Ona, iš Bardiškių km., Siesikų val., Ukmargės a. VAICIUNAS, Antanas ir Petras, pažįstami Juozo Juto. VAICYS, Kristupas, gyv. Chicagoje, spėjama kilęs iš Tauragės aps.

VAISNORAS, Viktoras, iš Leipalingio par., Seinų aps.

VAITIEKONAS, Povilas, gyvenęs Centralia, Il., 106 Peach St.

VAIVARAS, Jonas, iš Balty val., Kauno aps.

VALAITIS, Pranas, Valaitytė, Antanina, ir mirusio Juozo Valaičio šeima, gyv. Chicagoje. Kilę iš šakių aps., vaikai Juozo ir Agotos Gdeičaitytės.

VALIKONIS, Ignas, iš Ravyliškių km., Panevėžio aps., gyv. Amsterdam, N. Y., Main St.

VASILIAUSKAS, Jonas, iš Antalieptės val., Zarasų aps. VASILIAUSKAS (Wallis), Petras, gyv. Brooklyne.

VENCKUS, Benonas ir Zenonas, iš Zvirblaičių km., Alsėdžių val., gyveno Brooklyne ar Chicagoje.

VILENISKIS, Juozas, sūn. Tado, iš Vaineikių km., Svedasų val., gyv. New Yorke.

ZAWACKA, Kazia, gyv. Jackson, Mich.

WHITE - Juodaitytė, Ona, sesuo Vytauto, gyv. Brooklyn, N. Y.

ZIGMANTIENĖ - Kerzytė, Ursulė, iš Josvainių par., Kėdainių aps. Ieškomieji ar apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiliepti: Consulate General of Lithuania 41 West 82nd Street New York 24, N. Y. (Bus daugiau)

IVAIROS SKELBIMAI

CLEANING WOMEN wanted. 40 hour week ALFRED HALE RUBBER CO. 26 Spruce St., No. Quincy, Mass. (15-2)

PARSIDUODA 3 šeimų namas 3-4-4 kambariai su vanom prie pat beach 1426 Columbia Road, So. Boston. Namas yra geram sutaisyme, randų neša \$64. į mėnesį. Kaina \$5800. kas link daugiau informacijų kreipkitės pas Wm. Amsie Tel. Geneva 3719. (IK)

Reumatizmi Skausmai

Dekano Galinga Mestia, sudaryta iš daug skirtingų elementų, turi sąvyje galingą šilumą. Sildydama galingai, išsiskiria reumatizmo skausmus, rankų, kojų skaudėjimą ir tirpimą, dieglius, šaltį. Daugumai žmonių pagelbėjo ir tamstai pagelbės. Nelaik ilgai, ale tuojau įsigyk DEKEN'S OINTMENT, arba rašykite į dirbtuvę. Kaina 2-oz \$1.00; 4-oz \$2.00. Ekstra didelė dėžė 16-oz \$5.00. DEKEN'S OINTMENT CO. P. O. Box 666, Newark 1, N. J.

Raminantioji jo siluma palengvina kankynę

STRENIŲ GELOS

• Pristadk prie naliųjų tu kurie prietiekia Johnson's NUGAROS PLASTERIU—pagamintu taip, kad greit palengvintų nugaros skausmus. Daktarų išbandymai šitame žmonių irodo, kad jis patarnauja! • Vartojant šį plasterį, tai lyg naudoti kaitinamąjį paduskaite paciant. Jau darbe švelniai valina sužadina kraują, apinkta. ALL-DO jums nugarą, atspausuoja skausmą ir sustingimą. Jis svarus. Jo jėga tęsiasi kelias dienas. • Johnson's NUGAROS PLASTERIS saugo nuo užsistidymo. Pastiprina raumenis, duoda atnaujos pacioj skaudamajai vietoj. Ji gamina Johnson & Johnson — vardas kuris reikiš kokybę per 50 metų. Visose vaistinėse.

So. Boston Furniture Co.

Matrasai naujai perdirbami. Kainos pranešama iš anksto. Jūsų kreditas geras. Pristatymas skubus. 380 1/2 West Broadway, Tel. SOU 2758

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus

MOTERIS PAGELBINKE Lietuvių Graborius-Balsamuotojas Turi Notaro Teises 254 W. Broadway SO. BOSTON, MASS. Tel. SOUTH Boston 2590 Sūnaus gyvenamoji vieta — 838 Dorchester Ave. Tel. COLUMBIA 2537

CASPER

FUNERAL HOME 187 Dorchester Street South Boston, Mass. Joseph W. Casper (KASPERAS) Laidotuvių Direktoriaus ir Balsamuotojas NOTARY PUBLIC Patarnavimas Diena ir Naktį Kopyčia šermentims Dykai. Tel. SOU Boston 1437 SOU Boston 3960

ZALETSKAS

FUNERAL HOME 564 East Broadway SOUTH BOSTON, MASS. D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas Graboriai ir Balsamuotojai. Patarnavimas diena ir naktį. Kopyčia šermentims Dykai. NOTARY PUBLIC Tel. SOU Boston 0815 SOU Boston 2609

ELEKTROS ĮMONĖS KOSTUMERIAM

Civilinės Gamybės Administracija prašė mus pranešti jums, kad yra išleistas Utilities Order U-14, kuris draudžia kai kur vartoti elektrą, kad sutaupyti anglis.

Utilities Orderio U-14 paragrafas (c), kiek jis liečia Bostono Edisono kostumerius, skamba taip: "(c) Sumažinimo Pradžia. Pradedant 1946 m. lapkričio 25 d., nuo 6 valandos vakaro, nei vienas kostumeris nevarios elektros nei vienerio, kurie nurodyti šio orderio sąraše (Schedule) I." Sąrašas I skamba taip: "Einant šio orderio paragrafu (c), joks kostumeris nevarios elektros sekantiems tikslams: 1. Temperatūrai reguliuoti, išskyrus būtinius pramonės procesus arba sveikatos apsaugą. 2. Reklamos tikslams bei skelbimams iš oro ir iš vidaus. 3. Išoriniam apšvietimui, išskyrus išorinį aptarnavimą ar biznio vedimą. 4. Išoriniam ar vidiniam daiktų pagražinimui. 5. Langų ir vitrinų apšvietimui. 6. Dangų (marquee) apšvietimui, išskyrus 60 watt kognai dangai. 7. Gatvių apšvietimui, nedaugiau kaip reikia žmonių saugumui. 8. Išorinių ar vidinių iškabų apšvietimui, išskyrus (1) Nurodomuosius ar atpažinamuosius ženklus ugnies ir policijos apsaugai, eismo tvarkai, transporto stotims, ligoninėms ir panašioms būtinoms visuomenės aptarnavimams; (2) Nurodomuosius ir atpažinamuosius ženklus, vartojančius nedaugiau 60 watt vieno įtaigo, daktarams, viešbučiams ir kitoms viešoms nakvynių įstaigoms. 9. Išoriniam durų apšvietimui, išskyrus kur yra reikalingas viešas saugumas, tik ne daugiau, kaip 60 watt kognai durim. 10. Visokiems kitiems išoriniams ar vidiniams apšvietimams prie bet kokios pramonės, prekybos ar gyvenamosios įstaigos, sumažint elektros vartojimą iki 75% normos. 11. Daugiau kaip 75% normos elektros vartojimą ar elektros vartojimą bet kokioje namuose, kur vartojamas daugiau kaip vieno asmens keltuvai." Be to, atkreipiame jūsų dėmesį į sekantį Utilities Orderio U-14 pavartymus: Paragrafas (h) Prašymai. "Prašymus paliusuoti nuo šitų Sąrašo I suvaržymų... reikia adresuoti į Office for Emergency Controls, Civilian Production Administration, Washington 25, D. C., nurodant U-14." Paragrafas (k) Nusikaltimai. "Jei Civilinės Gamybės Administracija atras kas vartojant elektrą priešingai šiam orderiui, ji galės įsakyti elektros davėjui nutraukti tokiam asmeniui elektrą ir nurodyti sąlygas, kuriomis ji galės būti vėl jam sujungta. Be to, kas sužinai lauzys šį patvarkymą, šlęps faktus arba durs bet kuriam Jungtinių Valstijų departamentui neteisingų informacijų, tas bus nusikaltęs ir galės būti baudžiamas pinigine pabauda arba kalemui."

BOSTON EDISON COMPANY

November 25, 1946.

Literatūros Skyrus

ALEKSIUKO TĖVELIAI

Taučius vienmarškinis dalgė ant prieklečio plaka. Aleksiukas, ir gi vienais marškiniais, kaip ir visados, stovį savo tėvelio šlaunies prisiglaudęs ir, rodos, tūkstantį metų sekty be nuobodžio tą venodą, jį plaktuko taukšėjimą. Nuostabu? Nenuostabu: juk tai jo tėvelis dirba. Kai tėvelio nėra, ir Aleksiuko namie nėra.

Štai Taučius pabaigė plakę: apžiūrėjo asmenis, dalgės virkščią, pamėgino, ar tvirtai pririštas buožakys. Atsigėrė, kaip papratęs, tabokos ir, dėdamas tabokinę atgal, sako: — Ar nori obuolio?

Obuolys Aleksiukui ne naujiena: jis sodelio viešpats. Bet norėdamas, kad tėvelis ko ilgiausiai su juo pabūtų, ima ploti rankutėm ir džiaugsmu šokinėdamas, šaukti:

— Noliu, noliu, noliu!!!
Taučius stojasi. Neskučdamas, ieško skiedryne ilgos žalgos. Radęs tinkamą, perskelia laibgalį, išspraudžia vagelį: tai žnyplės. Jei įstengia iškelti aukštyn, Aleksiukas labai rimtai, it kryžių į kapus nešdamas, žingsniuoja, giedodamas, pirma tėvelio; jei nepakelia, žeme velka, apžergęs, raitas. Susidaro procesija į minkštąją obelį.

Sustoję saulės pusėje, abudu akylai apžvelgia visą obelį, beg ne pagelto dar bent vienas alvinis, prieš pat saulę besikaitindamas. Antai, pačioje viršūnėje, kaip vaškas, tvyska pilnas dviejų jo kumštelį dydžio, akim, ne tik gomuriui mielas obuolys. Akeles smaguriu sužiba. Taučius siekia žnyplėmis ir nepasiekia.

— Eikš, — sako, — aš tave pakelsiu, o tu mušk virpėiu, kad tasai gražulis nukristų.

Atsisėdęs ant tėvelio peties, Aleksiukas nusitveria kartį, iškelia aukštyn; bet kad reikia suduoti, karte lė ten tekrinta, kur pati nori, numušdama keletą visai žalių obuoliukų.

— Na, dar kartą!
Kelias dar kartą, bet rankelė dreba, juokas krūtine kutena, leidžia ir vėl pro šalį... Skambamas juoko balselis maloniai skardena sodelį.

Taučius, apsimeddamas,

Vaižgantas.

pavalgyti, kiek kad įveiktų atkaklų jo pasipriešinimą. Ima neramiai dairytis aplinkui, ieškodamas geresnių priemonių.

— Et, kad iš tavęs tai dar nieko nėra gera! Žiūrėk, kiek obuolių išgadinai, o reikiamojo nenumuše!

— Tai ką gi darysiva?
Klausia vaikas, jau rimtai susirūpinęs.

— Nežinau!
Šaltai atsako Taučius ir siekia tabokos. O geltonasai tebetvyska oboles viršūnėlėje, lyg meiliai tyčiojantis stovinčiais žemėje.

Aleksiukas pradeda nortėti jo nusirėksti ne tiek

— Sit, vidury kiemo, po puikiu apskričiu, kaip skėtis, žilvičiu, kur gražiu laiku grįžtanti iš laukų šeima vakarieniuoja, stovi ilgas suolelis.

— Tėveli! — ūmai suunka Aleksiukas, gudragalviaudamas: geriau aš tamstą pakėsiu...

— Na, kėl, — vis šaltai sako Taučius, lyg tai visai būtų galimas daiktas.

Aleksiukas, juokdamas, bėga kieman, verčia suolelį aukštyn kojomis ir tęsia atstupstas sodan, kaip skruzdėlė šapą. Tau-

O VILNIAU...

(Iš "Kunigaikščių miesto")

O Vilniau, o brangi, šventa aušru aušrine,
Tu visuomet lietuvių guosdavai krūtine!
Tu kaip pavasari baltų alyvų kekė
Žavėjai klystančio Jogailos akį,
Aukštos Nerios šlaituos, pakrantėse Vilnelės
Ramino Vytautą pušų kepurės žalios,
O iš Trakų Kęstutis kai į Kauną jojo,
Tik tavo soduos amžinai užmigt svajoje.

O Vilniau, Gedimino sapnuose pražvėdęs,
Ir laisvė ir vergijoj vis kilnus ir didis,
Kartų kartoms vaidilų maldose pašvėstas
Ir amžiais, kaip žvaigždynų stebuklingas raštas,
Spindis lietuvių sieloje be dėmės šešėlio.
Tu vėl gyvent ir augt ir vest mus prisikėlei.
— Gyvenk ir auk ir vėsk į tėvų garbę tautą,
Kad ji laisva šioj žemėj amžiais viešpatautų!

O Vilniau, Aušros Vartų žvaigždėtoji šventovė,
Nei metai, nei karai tavęs mums nesugriovė,
— Iš jųjų išbridai tu su Kristupu šventuoju
Ir ant pečių kaip kūdikį šviesių dienų rytojų
Išsinešei iš dūkstančių, skandinančių verpetų!
Ir vėl nuaidi vardas tavo per pasaulį platų,
Vėl kelias praeitis žila, kur požemiuose rūsi —
Buvai širdis tu Lietuvos, buvai, esi ir būsi!

Nutilusi giesmė vėl į padangę kyla,
Vėl geležinis vilkas jos aiduos prabyla.
Vėl regim pro rūkus mums mojan Gediminą,
Vėl Vytautas svečiuos į meną mus vadina,
O menėje senoj Kęstutis mūsų laukia,
— Veidai jų džiugiosio pilni, neapsiniaukę.
Veidais šviesiais ir mes prieš jų sustokim veidus,
Tegu naktis pikta be atminimo sklaidos.

Tegu giliau kape tautos klajūnės miega,
Te niekas nebekels iš žemės keršto diego,
Te brolis broliai bus vėl mylimiausias brolis,
Te baltas vytis skries per dangų vėtros šuoliais,
Te paseka sena, kaip užmiršta motulė,
Kuri kalnelyje po topoliu ten dūli.
Apgaubia klonius ir upes, girias ir pievas,
Tesaugo mūs laukus vėl mūsų Dievas.

Kai vasarvidy Jo ranka pakilus laimins
Nuo Mūšos lig Drukšų, visus lig Ulos kaimus,
Jam Agnus Dei gaus visų bažnyčių bonės
Ir maldai Palanga puls, Vižainiai ir švenčionys.
O Trakų ežero aušroj pakeltos vilnys
Vėl kaip sena garbė į aukštą krantą vilnys
Ir dulkes neš į dugną nuo senųjų plytų
Ir džiugaudamos sveikins naują laisvės rytą.

Bernardas Brazdžionis.

čius apsimeta nematęs to juokingo jo vargo; pasisėmęs pirštais tabokos, dairosi po medžių viršūnes, kaip žvaigždes skaitydamas.

Štai, vargais negalais, Aleksiukas atkeliauja lig pat obelies. Tėvelis, ant suolelio pasistojęs, viena ranka lengvai įžardo į žnyplės šakelę su geltonuoju; šakelė trekt sukama, o obuolys šliukšt per lapus ir būpt po kojų, net persprogo ir sultys ištiško. Kad nebūtų Aleksiukas pasisukęs, būtų, kaip tam tinginiui, į pat dantis įkritęs, tik krimsk.

Aleksiukas, kaip paukštinis šunaitis į pašautą paukštį, puola į nukritusį obuolį; griebia jį abi saujas, džiaugsmu vypsodamas, aukštai prieš tėvelį rankeles iškeldamas, guoliai ritinėja švelnųjį kamuolį. O Taučius, jau nuo suolelio nužengęs ir žnyplės savo peties atšliejęs, žiūri į sūnų ir kišenėn tabokos siekia.

— Tėveli, pirma tamsta atsikąsk!

Sako Aleksiukas, stengdamasis trumputes savo rankeles ko aukščiausiai iškelti.

— Et, dantų nebeturiau...

— Tuli, tuli! Pagrauk tuos iltinius!

Neatlyžta Aleksiukas.

Toks neveidmainiškas sūnaus pakvietimas įveikia Taučių, ir jisai ima žando pašaliu graužti obuolį, o sūnelis, rankelės užpakaly sunėręs ir galvelę aukštyn atmetęs, žiūri, kaip jo tėvelis vaišinas — obuolį obliuoja.

Bent kiek paobliavęs, Taučius kyštelia obuolį Aleksiukui atgal, atsivaišindamas.

— Valgyk sau pats.

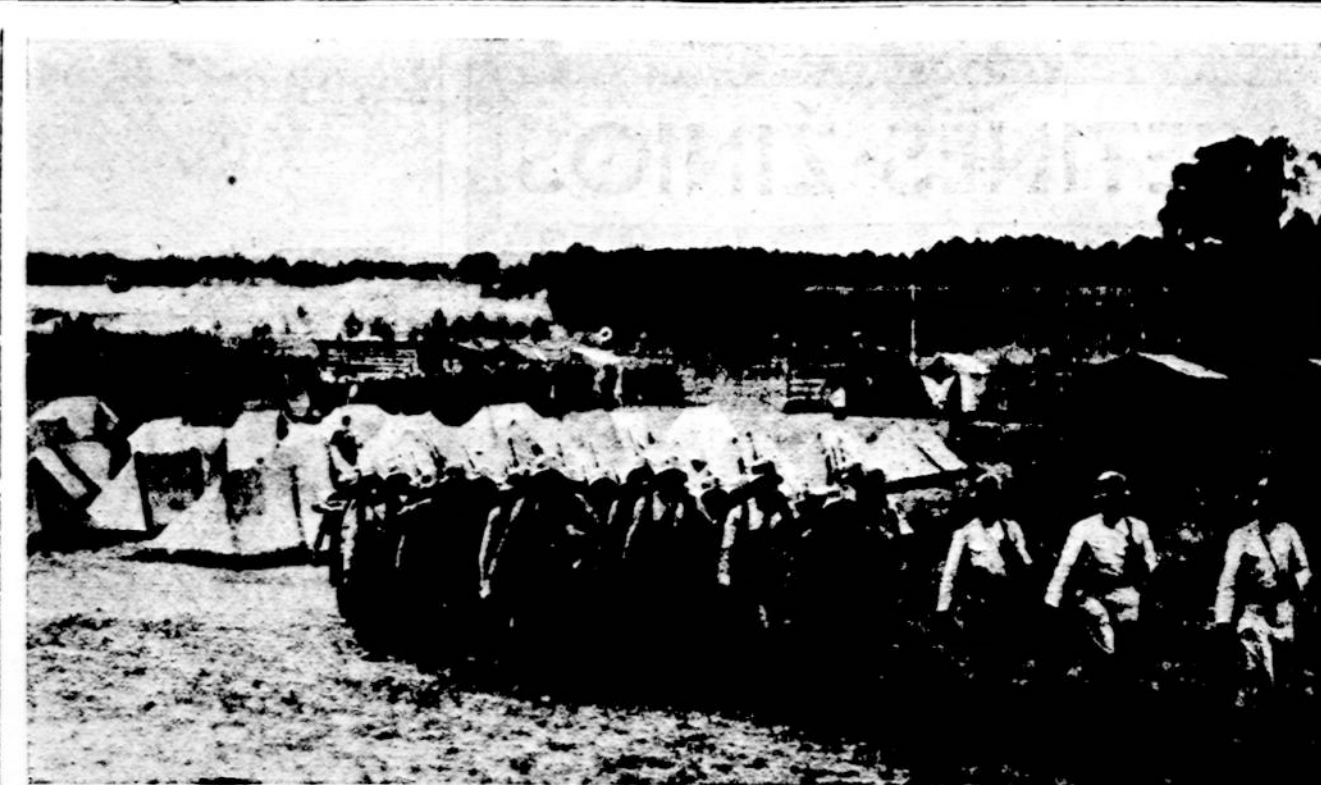
— Dar, dar tėveli!

Nenori Aleksiukas imti. Bet paima, nuliūdams, kad jau rėškimo istorija pasibaigė, ir tėvelis tikrai ima pertrauktą savo darbą vartyti.

— Nei nėra, nei buvę yra visame pasaulyje tėvelio, geresnio už Aleksiuko tėvelį!

Aleksiuko motutė Taučienė buvo visiškai kitokia, kaip tėvelis Taučius. Laimė, lyg tyčiomis, su tuo kė tuodu žmogų, idant vienas antrą papildytų.

Taučius buvo mažakalbis, Taučienė — paskirta už abudu atkalbėti. Tylinčiąją tuomet tematai, kai miegojo. Ne! Jos ir miegas buvo neramus — nuolat kosėjo. Vos tik pakirdo, jau jos buvo pilni namai: kėlė kitus, rikiavo kiekvieną darban, o tas darbas jau buvo tėvelio kiekvienam paskirtas; rūpino skubėti, barėsi, kad jos ne-

Nepriklausomos Lietuvos kariuomenė vasaros metu išvykdavo į laukus ir darėdavo įvairius pratimus. Vaizdas parodo vieną būrį karių, kurie vyksta kariškiams pratimams.

Psalmė 8

Aukščiau debesų Tavo šlovė.
Tavo vardas galingai — garsus.
Tave kūdikiai melst nepaliovę.
Tyli priešas bėjegiai — bailus.

Kai stebiuos į žvaigždynus ir saulę,
besiubuojančius toly baisiam,
aš atsimenu žmogų pasaulį
ir kiek meilės paskyrei Tu jam.

Tu prieš angelą jo nepaminei;
jį apglobei garbės spinduliais;
ir gamtos paslaptinę lobyną
jis pasiekia mirtingo keliais.

Tu jį pavertei viešpačiu žemei,
jam po kojom paklojai takus —
Tavo žodis praamžius jam lemia,
Tavo vardas galingai — garsus.

Kastytis — "Iš. Dr."

Lietuvos Laisvei

Ir nors tavęs čia nėra, nors greitai bėga metai,
Visur tave matau, visur tave juntu.
Ir krauja sukuriuos, laimėjimų verpetuos
Ilgiaus tavęs. Sugrįžt žadėjai tu.

Nerimsta jau dvasia lūšnelėse ir rūmuos,
Tavęs skaudžiai išsilgome visi.
Meldžiuos už tą palaimintą ramumą,
Kad sieloje tautos, kaip saulė, tu esi.

Sugrįžk, sugrįžk! Su auštančių rytojūm
Išnyks vaizdai tu kruvinų naktų.
Mes ilgimes tavęs! Kovų maldoj kartojam:
Sugrįžk, sugrįžk! Ir amžius būk kartu.

Petras Babickas.

klausą, skundėsi, kaip **PALINKO ŽEMĖ**

sunku gyventi su lėtu vyru, balsu pasakojosi, ka tuoju ir vėliau darysiant; jei kas gyvas pirkioje tebebuvo, pasakojosi seno vės atsiminimus, jei nieko nebebuvo, viena pati traukė šventą giesmę, dažniausiai Suplikacijas, Karunką ar Pulkim ant kelių. Taip visą dieną. Susirgusi ir atgulusi ir tai kalbėjo — kitus rikiavo ir su moteriškųjų kuria barėsi.

Darbas, kurio nei valandėlei nepaleido, kalbos ne-trukdė. Anaipol, juo dirbo, juo daugiau ir baisiau

Palinko žemė, palinko, tavo kelias dumba ir šlampa, širdis — užgesusi lempa — verkia ir rauda kažin ko.

Salti lietūs lyja ir lyja, — tavo tėvynė toli... ilgesio nešt negali jau ir verkti nebegali.

Ant kranto nelinksmo stovi ir žiūrai į saulę, paskendusią kruvinąjį jūrą... J. Kėkštas.

šnekėjo; kalba sekė darbą, kaip besisukantį ratelį — tarškėjimas. Bėgo iš pirkios — kalbėdama, taisė kiaulėms jovalą, veršeliams putrą — kalbėdama, suko sviestą, taisė pieną, mėsą, dešras, skilandžius — vis kalbėdama.

Didžioji pusė Taučienės kalbos buvo į sūnelį Aleksiuką; kai didieji buvo išsiskirstę, tai ir visa kalba. Vos tik Aleksiuko atmintis sutvirtėjo, jau jis žinojo iš motutės griežtai visą tėvelio ir jos pačios giminės kroniką, visų genčių priepuolius, nelaimes ir džiaugsmus, visus būtus jos pačios vargus, esamus rūpesčius, jausmus ir vil-tis.

Ir ėmė Aleksiukas iš pat

Garbink tėvišką kalbą ir anos kalbrėdą,
Nes prigimto liežuvio nemokėti gėda.

Dionizas Poška.

pradžios manyti, jog visa namų tvarką savo kalba motutė telaiko. Tesustojie, rodos, ji kalbėjusi, rikavusi, raginusi — tą pat valandą visa suirs, sugrius, ir vienas Dievas težino, kur visiems reiks iš namų išeiti. Na, ir meldė Dievulį, kad rūpestingiausiai, darbsčiausiai motutę visų gero-vei teiktųsi ilgiausiai laikyti.

Taučienės atsidavimas savo namams, savo vaikams, jos sielojimasis nuolat, kad bent visiems būtų gera, tikrai buvo be galo, be krašto. O mažasis Aleksiukas, tikrai buvo jos meilės kankinys. Visų vaikų pagrandėlis, visiškai nebetikėtai, po ilgo per-trūkio, jau sukakus 45 metus, atsiradęs, mažasis, rodės jai ne paprastas kūdikis, tik koks senatvės žaislas. Mielavimams, ūkavimams, šokimams nebuvo galo; meilės kankinilis turėjo po daug kartų išklau-syti kas diena ilgą litaniją gražių gražiausių malonė-jamų žodelių. Tai argi be-galėjo būti kame pasaulyje dar geresnė, dar malonesnė motutė už Aleksiuko motutę?

Meldėsi Taučienė taip pat karštai, kaip karštai šeiminkavo ir namus valdė: daug, dažnai, balsu, verkdamas, be galo nusi-lenkdama Apvaizdai. Vakarais, dėkodama Jai už visa gera per dieną patir-ta, puldavo žemėn kry-žium, ją, kaip gyvą, apka-bindama, ją karštai bu-čiuodama, visus žodžius tiesiog žemei sakydama.

— Juoda žeme, šventa žeme! Aš tave nužemintai bučiuoju: tu mane nešioji, tu mane peni, tu mane linksmini...

Buvo pradžia kiekvienos jos vakarinės maldos.

Visur matydama ko aiš-kiausią Dievo Apvaizdos įsikisimą, pačią Dievo ran-ką, prigimties gaivalus Taučienė laikė Dievybės dalimi. Apie žemę neleido nė pikto žodžio išsarti; lyg kentė, kad žemėje rei-kia kartais nešvarybiu na-daryti. Ugnies neleido ki-tokiu vandeniu lieti kaip tik tyriu, iš paties šulinio atneštu. Tikėjo giliai, net fanatingai.

AMERICAN
RED CROSS

Nepriklausomai Lietuvai žengiant laisvės ir kultūros keliais buvo pastatytas Kaune šis stoties garažus.

